ДОБРОВОЛНО
ПРОТИВПОЖАРНО
ДРУШТВО
СВЕТИ НИКОЛЕ

ДОБРИ ПРАКТИКИ ОД НАЈНАПРЕДНИТЕ ДОБРОВОЛНИ ПРОТИВПОЖАРНИ СИСТЕМИ ОД ЗЕМЈИТЕ НА ЕУ/ИПА

(АВСТРИЈА, СЛОВЕНИЈА И ХРВАТСКА)

ПРОЕКТ: „Преку мрежа на доброволни противпожарни друштва, до подобра цивилна заштита на луѓето и природата во Република Северна Македонија!!!“

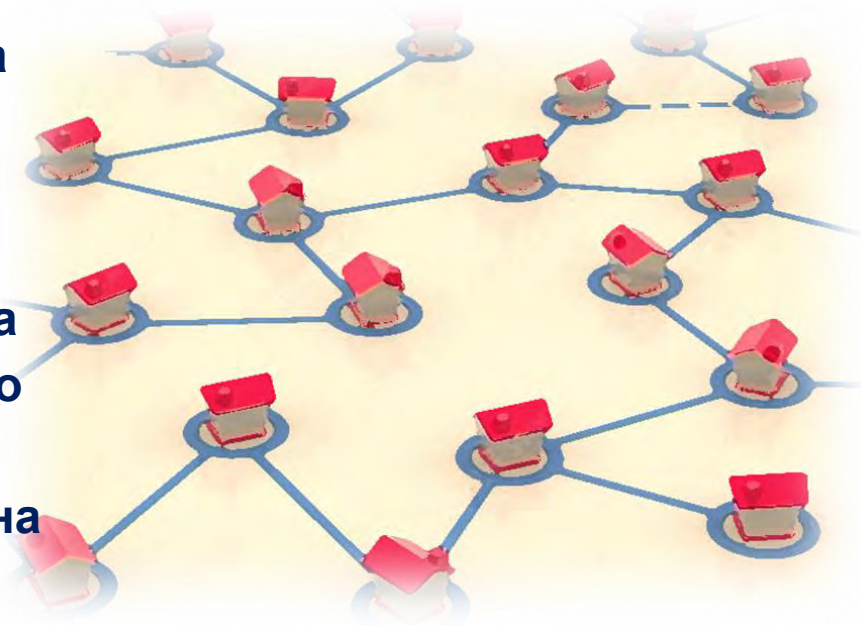
Funded by the European Union

ЕУ со ТЕБЕ

EU for Civil Resilience

ДОБРОВОЛНО
ПРОТИВПОЖАРНО
ДРУШТВО
СВЕТИ НИКОЛЕ

„Преку мрежа на доброволни противпожарни друштва, до подобра цивилна заштита на луѓето и природата во Република Северна Македонија!!!“

ДОБРИ ПРАКТИКИ ОД НАЈНАПРЕДНИТЕ ДОБРОВОЛНИ ПРОТИВПОЖАРНИ СИСТЕМИ ОД ЗЕМЈИТЕ НА ЕУ/ИПА

Funded by the European Union

ЕУ за ТЕБЕ

EU for Civil Resilience

ПРОЕКТ: **„Преку мрежа на доброволни противпожарни друштва, до подобра цивилна заштита на луѓето и природата во Република Северна Македонија!!!“**

ДОБРИ ПРАКТИКИ ОД НАЈНАПРЕДНИТЕ ДОБРОВОЛНИ ПРОТИВПОЖАРНИ СИСТЕМИ ОД ЗЕМЈИТЕ НА ЕУ/ИПА

Издавач:

Доброволно противпожарно друштво Свети Николе (ДПД)

Благој Тосевски–претседател на ДПД Свети Николе

Кирил Михајлов – старешина на ДПД Свети Николе

Автор:

Кирил Михајлов

Материјали за добри практики**:**

Др. Михаел Халвакс (BR Dr. Michael Halwachs, MSc.)

Марија Кунстељ (Marija Kunstelj)

Стјепан Ковачек (Stjepan Kovaček)

Дизајн на корица и компјутерска обработка:

Благој Митев

Декември 2023

Оваа брошура е изработена со поддршка на проектот на Европската унија за„ Техничка поддршка за подобрување на овозможувачката средина за граѓанските организации во Република Северна Македонија“, имплементиран од страна на Механизмот за граѓанска отпорност (Civil Resilience Mechanism -CRM).

Содржината на брошурата е единствана одговорност на Доброволното противпожарно друштво Свети Николе и не ги одразува ставовите на Механизмот за граѓанска отпорност (Civil Resilience Mechanism -CRM).

ПРЕДГОВОР

Најстарите записи за организирано гаснење на пожари датираат од IV век п.н.е., кога за прв пат била формирана организирана противпожарната служба од страна на Александар Македонски, во насока на успешна и ефикасна заштита на луѓето и нивните имоти, инспириран од се позачестените деструктивни пожари. Оттогаш, противпожарниот сектор со големи чекори напредуваше и еволуираше, при што многукратно ги надмина првичните очекувања за неговата намена. Во денешно време противпожарната служба не е само фукусирана на заштитата и спасувањето во случај од сите видови на непогоди и несреќи. На многу места е основа за соработка и интегрирање на целокупната локална заедница. Претставува пример за другите организации и институции, преку својата, посветеност, подготвеност и самопожртвуваност, но секако дека е и институција која делумно се грижи и придонесува во воспитувањето на децата.

Од тој аспект сметаме дека конференцијата за добри практики која се спроведе од 17 – 20. октомври во Охрид со најнапредните противпожарни и спасувачки од 3-те земји на ЕУ /ИПА преку своите репрезенти и тоа: Др.Михаел Халвакс од Република Австрија, Г-ѓа Марија Кунстељ од Република Словенија и Г-дин Стјепан Ковачек од Република Хрватска. Добрите практики во секоја од 3-те земји беа презентирани пред сите активни ДПД-а во државата, за да послужат како инспирација за да се направи интегративен пристап кој е императив на нашата организација, како одговор на современите текови на живеење, за да во блиска иднина иницирме и координираме формирање на мрежа на доброволни противпожарни друштва во Република Северна Македонија, со цел да можеме организирано да настапиме пред надлежните државни и локални чинители и бизнис заедницата, во насока на подобрување на постоечките законски решенија, како и во процесот на носење нов Закон за пожарникарство, во кој ќе бидат инкорпорирани сите предложени препораки и заклучоци произлезени од Конференцијата за добри практики од страна активните доброволни противпожарни друштва, со кои конечно ќе ги дефинираат потребите и статусот на доброволните противпожарни друштва во државата.

Иновативниот, интегрираниот, одржливиот, транспарентниот и инклузивен пристап на Мрежата на доброволни противпожарни друштва ќе се стреми кон градење на модерен, профилиран, функционален, флексибилен, организиран и одржлив доброволен противпожарен сектор, кој квалитетно и ефикасно ќе работи на безбедноста на целуокупното население и природата во Република Северна Македонија.

Се надеваме дека оваа анализа воедно ќе биде и поттик за остварување на заложбата на Владата, нејзините надлежни државните институции, единиците на локалните самоуправи, како и во насока за развој на граѓанското општество наведени во Стратегијата за соработка на Владата со граѓанскиот сектор.

Публикацијата е наменета за сите доброволни противпожарни друштва, државни и локални чинители во Република Северна Македонија вклучени во процесот на кризниот менаџмент и цивилна заштита и целокупното граѓанство.

Срдечно, Кирил Михајлов, старешина на ДПД Свети Николе

ПОЗДРАВЕН ГОВОР НА Г-ДИН МИЛАН ДУБРОВАЦ - ПРЕТСЕДАТЕЛ НА CTIF (The International Association of Fire & Rescue Services) Интернационална асоцијација на противпожарни и спасувачки сервиси

Милан Дубровац – поздравен говор за Конференцијата за добри практики со најнапредните противпожарни системи во Европа

Почитувани учесници,

Пожарникарите низ Европа се организирани на неколку различни начини. Причината за тоа е историскиот, политичкиот и технолошкиот развој на земјите.

Во централна Европа имаме долга традиција на доброволното пожарникарство, кое овие денови станува се позначајно. Поради се поизразените климатските промени, постојано сме соочени со предизвикот да спроведуваме нови видови на задачи. Најважно е дека поради се посилното влијание што го предизвикуваат новонастанатите климатски промени, преку се покатастрофалните последици што ги предизвикуваат врз човекот, нивните имоти и природата, бараат се поголем ангажман од стручни и обучени лица, секако најдобар одговор за справување со истите е доброволниот противпожарен систем.

Главното прашање е како да се организира доброволниот противпожарен систем во блиска иднина?
Првото прашање каква е историјата/традицијата, во секоја поединечна земја. Доколку е ниска, тогаш треба да се развие посебна програма за зголемување на доброволното пожарникарство за земјата.

Ако е на ниско ниво, тогаш треба да се развие посебна програма за зголемување на доброволниот ппротивпожарен сектор во земјата. Во изминатиот период повеќето земји имаат проблеми со регрутирање пожарникари, ова пртставува клучен предизвик. Сепак, постојат многу начини како да се постигне тоа. Секако се разбира, тоа зависи од многу фактори. Првата или општа политичка одлука мора да биде отфрлена. После тоа треба да се развијат сериозни анализи за начините на пристап до вистинските групи луѓе.

Генерално политиката во земјата, мора да подготви услови за добар развој на доброволниот противпожарен систем, кој треба да се промовира на вистински начин.

Сакаме да истакнеме и споделиме некои позитивни примери од Словенија каде минатата година беа направене неколку иновативни чекори во таа насока.
Пред повеќе од 30 години ја имплементиравме категоризацијата на секоја противпожарна станица во зависност од големината на територијата што ја покриваат, потенцирајќи ги локалните специфики за секоја посебно. Секако основата е во законот за противпожарна заштита, но правилата за категоризација беа усвоени од страна на Противпожарната асоцијација на Словенија. Во зависност од категоријата минимални барања за обучен персонал, се применува соодветна ПП опрема и време на одговор на инцидентот.

Противпожарен фонд

Станува збор за посебен фонд за осигурувања на имоти и автомобили од пожари (5% и 1%) каде што на национално ниво собираме значителни финасиски средства за финансирање на доброволните пожарникари кои се ангажирани на локално и државно ниво. Оваа одредба се заснова на посебен закон и резултатите од оваа мерка по многу години се покажаа за многу добри и прагматични.
Од оваа година 2023, 50% од овие финасиски средства се алоцираат за локалните заедници, 50% останууваат на национално ниво за обука на доброволни пожарникари, набавување на специјална опрема и за истражувачки цели.

Статус на доброволен пожарникар

Во секоја земја прво треба да се одлучи што значи зборот статус. Понекогаш тоа е само етичко признавање на оние луѓе кои се подготвени да им помогнат на другите луѓе. Тие денови за жал со новите животни трендови поминаа и не се повеќе доволни. На тој дел ние во Словенија направивме неколку чекори напред.
Во повеќето локални заедници се покрива работното време (повраток на финансики средства на работодавачот) за во случаи кога доброволните пожарникари се на интервенција или на обука. Оперативниот доброволен пожарникар во Словенија од 2023 година има посебно даночно ослободување од персоналниот данок на плата, што исто така претставува важен начин за подобрување на нивниот статус во општеството.
Посебно сакаме да истакнеме, дека конечно од пред неколку месеци владата на Република Словенија одлучи да го намали ДДВ за противпожарната опрема за сите противпожарни служби, со што значително ќе ја подобри техничката подготвеност на противпожарниот сервис во нашата држава.
Ви посакувам успешна работа на конференцијата и ви испраќам голем пожарникарски поздрав од Словенија.

Милан Дубровац

Претседател на ЦТИФ - Светска асоцијација на противпожарните и спасувачки сервиси.

Табели

Табела 1: Пример за поставеност на доброволна противпожарна станица 27
Табела 2: Пример за проверка на хидрантска мрежа од вараждинската противпожарна заедница 43
Табела 3: Членство во доброволниот противпожарен сервис (број на друштва, членство, оперативни пожарникари) 70
Табела 4: Вкупно пожарникари (процент според вкупното население) 70
Табела 5: Број на противпожарни станици 71
Табела 6: Број на Противпожарни возила 71

Слики

Слика 1 : Др. Михаел Халвакс 12
Слика 2 Поставеност на австрискиот национален систем за одговор при настанување на катастрофи 13
Слика 3 Национален систем за управување со кризи НУКК 13
Слика 4: Структура на австрискиот национален систем при настанување на катастрофи и кризи 14
Слика 5: Нивоа на управување со кризи провинџија/област/општина 14
Слика 6: Пирамидален приказ на Австрискиот ПП систем 15
Слика 7: Извори на финансирање на ПП - единиците 16
Слика 8: Извори на финансирање на ДПД во Република Австрија 17
Слика 9: Набавка на ПП-возила и опрема (општина/држава/ПП-Единица) 17
Слика 10: Вклучување на армијата при катастрофи 18
Слика 11: Цивилно-армиски систем на комуникација и координација при вонредни ситуации 19
Слика 12: Австриски национален систем за одговор при катастрофи 19
Слика 13: Република Австрија – територијална организација 21
Слика 14: Бројна состојба во австрискиот противпожарен сектор 21
Слика 15: Бројна состојба (ПП-станици/ ДПД станици/ПП-станици во компаниите/професионални ПП станици) 22
Слика 16: Противпожарно станица и противпожарно навално возило во Република Австрија 23
Слика 17: Членство и полова структура во ПП секторот Процентуална застапеност 24
Слика 18: Процент на доброволни и професионални пожарникари во Република Австрија 24
Слика 19: Нема импликации врз општинскиот буџет 24
Слика 20: Австрија има 6 професионални ПП Станици 25
Слика 21: Секојневни задачи и активности на ПП служба во Република Австрија 25
Слика 22: Доброволни единици во акција и на смотра 26
Слика 23: Членство во доброволниот противпожарен сектор 26
Слика 24: Функционирање на доброволниот противпожарен сектор во Република Австрија 27
Слика 25: Специјална обука и распоредување на специјални ПП единици 28
Слика 26: Разни акции на доброволниот ПП систем 29
Слика 27: Учество во меѓународни мисии 29
Слика 28: Механизам за одговор при настанување на катастрофи во Република Австрија 30
Слика 29: Регион Бергенленд со 7 области 30
Слика 30: Дипл. Инж. Стјепан Ковачек 31
Слика 31: Парада на ДПД Дубровник 30-те години од минатиот век 33
Слика 32: Историски развој на противпожарната заштита во вараждинската жупанија 34
Слика 33: Систем на организирање на противпожарните единици во Република Хрватска 35
Слика 34: Организација на системот на противпожарна заштита на Република Хрватска 36
Слика 35: Акции на хрватските пожарникари (доброволни и професионални) 37
Слика 36: Фази на имплементација на програмата за активности 38
Сликае 37: Месец мај – месец за заштита од пожари (ПП натпревари, паради, промоција на

материјали) 42
Слика 38: Промотивни активности 44
Слика 39: Противпожарни практични натпревари 44
Слика 40: Кампањи за анимирање на млади членови 44
Слика 41: Промотивни материјали: Боенки, распореди на часови 45
Слика 42: Стјепан и неговиот син како пионер оперативен пожарникар 45
Слика 43: Синот на Стјепан како
Слика 44: Марија Кунстељ 46
Слика 45: Мапа на доброволни противпожарни станици во Република Словенија -1341 48
Слика 46: Мапа на професиналните противпожарни единици во Република Словенија 48
Слика 47: Активности во насока на подобрување на условите за работа во ПП станиците 51
Слика 48: Соработка на двата Противпожарни сектори 52
Слика 49: Кадет пожарникар 52
Слика 50: Соработка, ПП сервис, полиција и армија 53
Слика 51: Заедничка интервенција на повеќе служби 53
Слика 52: Донација на доброволниот ПП-сервис од страна на општествено одговорна компанија 53
Слика 53: Објава на медиуми по настанат инцидент на ПП возило 54
Слика 54: Канали за унифицирана комуникациска кампања 54
Слика 55: Редовен социјален ангажман на членовите на ДПД-ата 55
Слика 56: Соработка со образовниот сектор, преку презентација на опрема и организирање на игри за децата 55
Слика 57: Делење на едукативен промотивен материјал за најмладите 56
Слика 58: Редовна проверка на хидрантската мрежа 56
Слика 59: Демонстрација на пожар во кујна 57
Слика 60: Противпожарни вежби 57
Слика 61: Отворени денови за локалното население во ПП станиците 57
Слика 62: Разни начини на прибирање на финансиски средства 58
Слика 63: Противпожарен натпревар 58
Слика 64: Организирање на разни настани за собирање на финански средства 59
Слика 65: Организирање на инцидентни донаторски кампањи при настанување на колеми катастрофи 59
Слика 66: Пример за филантропија: Донација од 1,5 милиони евра од страна на сопственикот на МЕРКАТОР 59
Слика 67: Организирање на разни настани за прибирање на финансии (концерти, фестивали забави, игри на среќа) 60
Слика 68: Печатење и делење на календари 60
Слика 69: Перманентна работа со децата и младите 61
Слика 70: Семејна традиција 61
Слика 71: Организирање на социјални собири 62
Слика 72: Учество во меѓународни проекти 62
Слика 73: Учество на Противпожарни олимпијади организирано од страна на CTIF 62
Слика 74: Одговорност на членовите на ДПД-ата 63
Слика 75: Членство во доброволниот противпожарен сектор во државата 65
Слика 76: Возрасна и родова застапеност во доброволниот противпожарен сектор 66
Слика 77: Оперативни доброволни пожарникари 66
Слика 78: Осигурување на доброволните пожарникари 67
Слика 79: Извори на финасирање на ДПД-ата во државата 67
Слика 80: Соработка со разни ќинители 67
Слика 81: Согласност за формирање на Мрежа на ДПД-а 68

СОДРЖИНА:

ПРЕДГОВОР 3

ПОЗДРАВЕН ГОВОР НА Г-ДИН МИЛАН ДУБРОВАЦ - ПРЕТСЕДАТЕЛ НА CTIF 4

ВОВЕД 11

МЕТОДОЛОГИЈА 11

Проблемите и основните почетни точки на задачата 11

ДОБРИ ПРАКТИКИ ОД РЕПУБЛИКА АВСТРИЈА 12

Како функционира националниот систем за одговор при кризи? 13

Структура на австрискиот национален систем 14

Одговор при катастрофи на ниво на провинција/област/општина 14

Правна основа на противпожарните единици 15

Финансирање на противпожарните единици 16

Како се финансираат доброволните противпожарни друштва 17

Кој ги набавува ПП-возилата и ПП-опремата на друштвата? 17

Итни спасувачки служби 18

Правни аспекти за употреба на армијата при одговор при катастрофи 18

Цивилно-воена интеракција за време на вонредна состојба 19

Структура на комуникација во австрискиот национален систем за одговор при катастрофи 19

Национален центар за предупредување (Bundeswarnzentrale, EKC) 20

Насоки и стандардни оперативни процедури (СОП) 20

Одземете 20

ПРОТИВПОЖАРЕН СЕРВИС ВО РЕПУБЛИКА АВСТРИЈА 21

Противпожарни станици во Република Австрија 22

СТАТИСТИЧКИ ПОДАТОЦИ ЗА ПРОТИВПОЖАРНИОТ СЕКТОР ВО РЕПЕБЛИКА АВСТРИЈА .. 22

ПРОТИВПОЖАРНИ ВОЗИЛА ВО ПРОТИВПОЖАРНИОТ СЕКТОР ВО РЕПУБИКА АВСТРИЈА .. 23

Кои се предности на системот со 99% доброволни пожарникари? 24

Правни аспекти и задачи 25

Вообичаени секојдневни задачи на протипожарната служба се: 25

ДОБРОВОЛНИ ПРОТИВПОЖАРНИ ЕДИНИЦИ 26

Членство во доброволните противпожарни единици 26

Како функционира австрискиот доброволен противпожарен систем? 27

Како е структурирана една доброволна противпожарна станица? 27

Како е решено со обуката и образованието на пожарникарите? 28

Што е со противпожарната опрема и од што зависи набавката? 28

Финансирање на доброволниот протицпожарен систем… 28
Можности за „кариера“ во рамките на доброволниот противпожарен систем 28
Капацитети на ДПД-ата за одговор при настанување на катастрофи 29
Меѓународна мрежа 29
Добра практика од ПП асоцијацијата од регионот Бургенленд и областа Оберварт 30
ДОБРИ ПРАКТИКИ ОД РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА 31
Историски преглед на противпожарната заштита во Република Хрватска 32
Основни податоци за Република Хрватска 33
Сили на противпожарниот систем на Република Хрватска 33
Добра практика од ПП асоцијацијата на Вараждинска жупанија 34
Историски развој на пожарникарството во Варждинската жупанија 34
Денес, противпожарните единици во Вараждинската жупанијаа поседуваат: 35
Организација на противпожарните единици во Република Хрватска 35
Организација на противпожарна заштита во Република Хрватска 36
Програма на активности за спроведувањето на посебните мерки за противпожарна заштита од интерес на Република Хрватска 36
ПРОТИВПОЖАРЕН СИСТЕМ 37
Противпожарниот систем е дел од системот за национална безбедност 37
ФАЗИ НА ПРОГРАМАТА СО АКТИВНОСТИ 38
ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРОТИВПОЖАРНАТА СЛУЖБА 38
Како се основаат ДПД-ата и ТППЕ-ата во Република Хрватска 38
Доброволно противпожарно друштво 39
Кој може да биде пожарникар? 39
Државно противпожарно училиште 39
Како се врши оспособување на доброволен пожарникар? 39
Кој ги спроведува обуките? 40
Устав на Република Хрватска (член 129а) 40
Чија е одговорноста? 40
Професионалци или доброволци? 41
ПРЕВЕНЦИЈА 42
Пример за превентивни активности во Вараждинска жупанија 43
ПРОМОТИВНИ АКТИВНОСТИ НА ПРОТИВПОЖАРНИОТ СЕКТОР 44
Противпожарни натпревари 44
СЕМЕЈНА ТРАДИЦИЈА 45
ДОБРИ ПРАКТИКИ ОД РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА 46
Историјат на доброволниот противпожарен сектор во Република Словенија 47
Информации за противпожарните единици во Република Словенија 47
ПРОТИВПОЖАРНИ ВОЗИЛА ВО РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА 49

Противпожарно законодавство во Република Словенија **49**
Противпожарен фонд **49**
Комитет за управување со средствата на противпожарниот фонд **49**
Распределба на средствата од противпожарниот фонд **50**
Статус на доброволен пожарникар ***51***
Координирање и соработка на доброволните и професионалните пожарникари **52**
Обука на млади пожарникари **52**
Здружување или вмрежување **53**
Донации од корпорации **53**
Видливост и застапеност – СЕГА!!! **54**
Превентивно-информативни кампањи **55**
Извештаите во локалните списанија **56**
Противпожарни вежби на различни локации како: **57**
СОБИРАЊЕ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ***58***
Организирање и спроведување на противпожарни и спортски натпревари **58**
Општествена одговорност на компании: Донација од 1,5 милиони евра од страна на сопственикот на Меркатор **59**
Мислење на еден оперативен пожарникар **60**
Мотивациски кампањи и анимирање на нови членови **61**
Учество во меѓународни проекти за млади луѓе (ЕУ) или национални настани и противпожарен хепенинг **62**
Натпреварувачки успеси како што се националните и олимписките противпожарни шампиони организирани од CTIF **62**
Добри примери за одговорност и посветеност на членовите на ДПД-ата **63**
МАКЕДОНСКИ ДОБРОВОЛЕН ПРОТИВПОЖАРЕН СЕКТОР ***63***
Општи податоци за Република Северна Македонија **63**
РЕЗУЛТАТИ ОД АНАЛИЗАТА НА ДОБРОВОЛНИОТ СЕКТОР ***64***
ЧЛЕНСТВО, ВОЗРАСНА, ПОЛОВА СТРУКТУРА, ОСИГУРУВАЊЕ, ФИНАНСИРАЊЕ И СОРАБОТКА ***65***
Законски одредби за финансирање на ДПД-ата во Р.С. Македонија **68**
КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА НА ПП СИСТЕМИ ***70***
ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ ОД КОНФЕРЕНЦИЈАТА ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ ***72***
ЗАКЛУЧОЦИ: **72**
ПРЕПОРАКИ: **73**
ПРЕДЛОЗИ ЗА НОВИ ЗАКОНСКИ РЕШЕНИЈА: **74**
ИНТЕРНЕТ ИЗВОРИ: ***75***
КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА: ***76***

ВОВЕД

Оваа споредбена анализа ги истражува постојните правни и институционални рамки за работата на доброволните противпожарни системи од најнапредните противпожарни системи од 3 (три) држави на ЕУ/ИПА: Република Австрија, Република Словенија и Република Хрватска. Публикацијата има за цел да придонесе кон формирање на Мрежа на доброволни противпожарни друштва во Република Северна Македонија, преку пренесување на добри практики и да го спореди разновидното искуство и научените лекции од презентациите на предавачите од Конференцијата во Охрид.

Намена на публикацијата е да понуди основа за конкретни препораки за целокупниот кризен менаџмент и системот на цивилна заштита на во државата, т.е. да предложи еден или повеќе соодветни модели за градење на функционална, одржлива и стабилна Мрежа на ДПД-а, за која би ги зеле во предвид и специфичните одлики на македонското општество, како и неговиот политички и правен систем.

Земјите од кои се презентираа добрите практики (Австрија, Словенија и Хрватска) се избрани заради својота долга и богата традиција, огромното искуство и знаење што ги поседуваат во делот на противпожарната и цивилната заштита, а посебно во делот на доброволното пожарникарство, кон добивање на соодветна регулација и пристап за формирање на Мрежа на ДПД-а во државата и подвлекувањето на универзалната примена на практики што се чинат како најдобри решенија во процесот на успешно градење на истата.

МЕТОДОЛОГИЈА

Оваа компаративна анализа вклучува презентации за правната рамка, формата на здружување и вмрежување, процедурите и начините на финасирање од страна на државните и локалните чинители, начини на прибирање на финасиски средства преку спроведување на разни донаторски акции, процедури за зголемување на видливоста, комплементарни информативни превентивни кампањи, перманентни мотивициски кампањи за регрутирање на нови членови, како и примената на постечките правила и стандарди во практика. Добиените одговори од најдобрите практики од најнапредните противпожарни системи од земјите на ЕУ/ИПА беа квантитативно (статистички) и квалитативно (експликативно и интерпретативно) обработени и анализирани. Резултатите се прикажани во графикони, табели и фотографии на ниво на целиот примерок на студијата, при што се користени апсолутни бројки и проценти.

Проблемите и основните почетни точки на задачата

Противпожарната заштита е организирана на различни начини во различни делови на Европа, во зависност на влијание на повеќе суштински фактори како што се: различни начини и форми на организирање на системот на противпожарната

заштита влијаеле историскиот развој, социо-економските состојби и многуте војни кои се случија на овие простори, како и културата и цивилизациските придобивки на секој народ и укажаното внимание и поддршка која ја добиваат од државата. Последново се однесува на унапредување на развојот на пожарникарството, регулирање со напреден и модерен закон за пожарникари и финансиска поддршка на противпожарниот сектор во нашата држава.

Исклучително е важно да се истражува начинот на кој е организиран и работи противпожарниот сектор во различни делови на Европа, бидејќи на овој начин може да ги детектираме проблемите и добрите практики со кои тие се судирале во нивниот развој, како би можеле да донесеме нов Закон за пожарникарство, кој генерално ќе го подобри статусот на целиот сектор во општеството, а со тоа значително ќе се подобри безбедноста на целокупната заедница и природата.

ДОБРИ ПРАКТИКИ ОД РЕПУБЛИКА АВСТРИЈА

Предавач-презентер на добрите практики од противпожарниот и спасувачки сектор од Република Австрија беше Др. Михаил Халвакс, кој преку подготвени презентации и видеа, одблиску ни ја долови работата на еден од најнапредните противпожарни системи на европско и светско ниво.

Слика 1 : Др. Михаел Халвакс

- Одделение за работа на корпоративно здравје и безбедност во тунелите – PORR Bau GmbH
- Раководител на работната група 5 „Здравје и безбедност при работа“ – Меѓународна асоцијација за тунели (ИТА)
- Раководител на работна група 4.4 (Асоцијација на австриска противпожарна бригада) - патна и железничка инфраструктура (подземни инфраструктури)
- Член на CTIF (Меѓународна противпожарна асоцијација) Работна група Пожари во тунели
- Командант на секција и офицер за врска за меѓународни мисии за одговор на цивилната заштита
- Експерт за управување со катастрофи за австриските вооружени сили и членка на UOSC (Ќелија за поддршка на урбани операции)
- Член на Австриската истражувачка асоцијација за патишта, железници и транспорт (FSV) – RVS 09.01.52, 09.01.53, 09.01.54, 09.02.22

• Повеќе од 10 години меѓународно искуство во меѓународно управување со катастрофи (ЕУ/ОН) – тренер/предавач/сертификатор (на пр. ЕУ, Гана, Израел и Палестина, Венецуела)

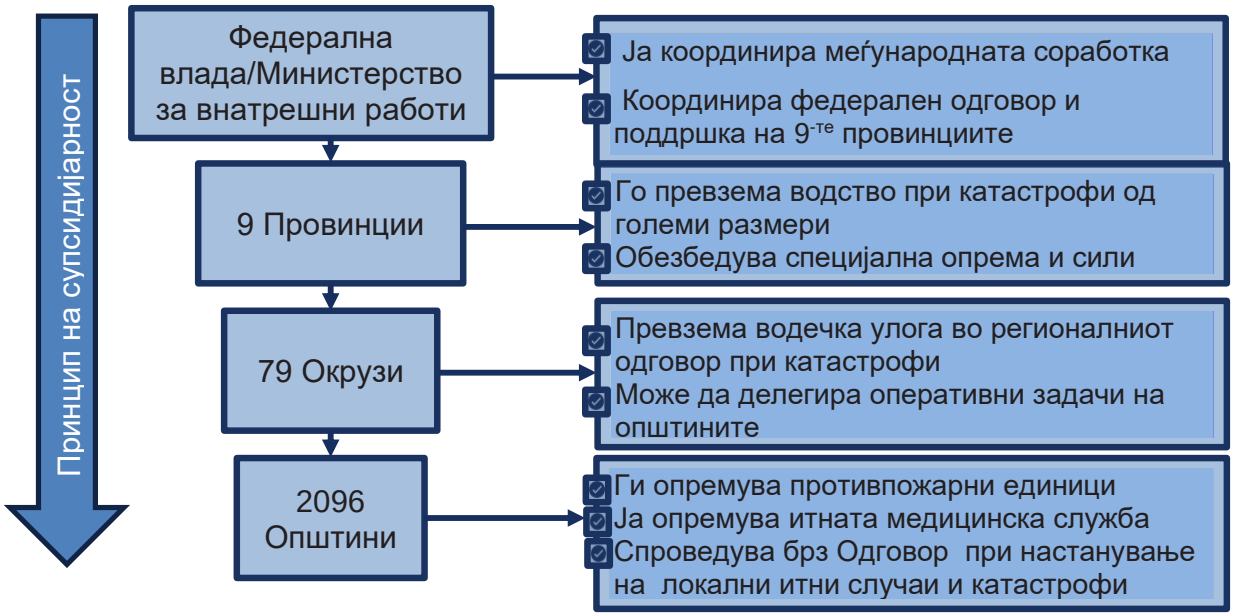
• 3 години офицер за врски во националниот персонал за координација за управување со катастрофи и кризи Ковид-19

• Консултант за различни проекти ОН, ЕУ, Светска банка

• Предавач/гостин-предавач во повеќе универзитети, противпожарни училишта и академии

Како функционира националниот систем за одговор при кризи?

- Површина : ~84.000 km²
- Број на жители: ~8.900.000
- Главната надлежност е на 9 - сојузните покраини во Република Австрија
- Одговорноста за управување и заштита од кризи и катастрофи, која е распределена на сите административни нивоа
- Воспоставен со закони и акти од провинциите за помош при катастрофи и го сочинуваат 13 министерстава, 9-те провинции, 79 дистрикти и 2096 општини.

Слика 2 Поставеност на австрискиот национален систем за одговор при настанување на катастрофи

* ***Супсидијарност*** - социјалните и политичките прашања треба да се решаваат на најнепосредно (или локално) ниво што е во согласност со нивното решавање.

Нивоа на координација и лидерство

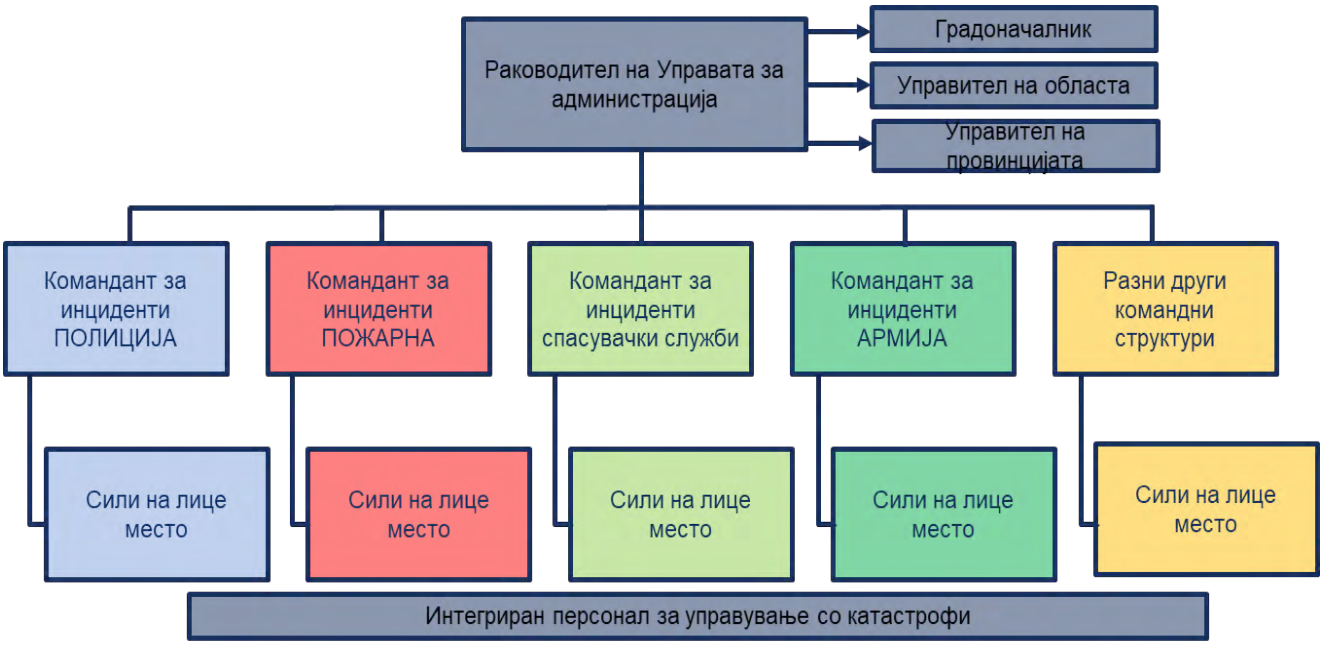
Слика 3 Национален систем за управување со кризи НУКК

Структура на австрискиот национален систем

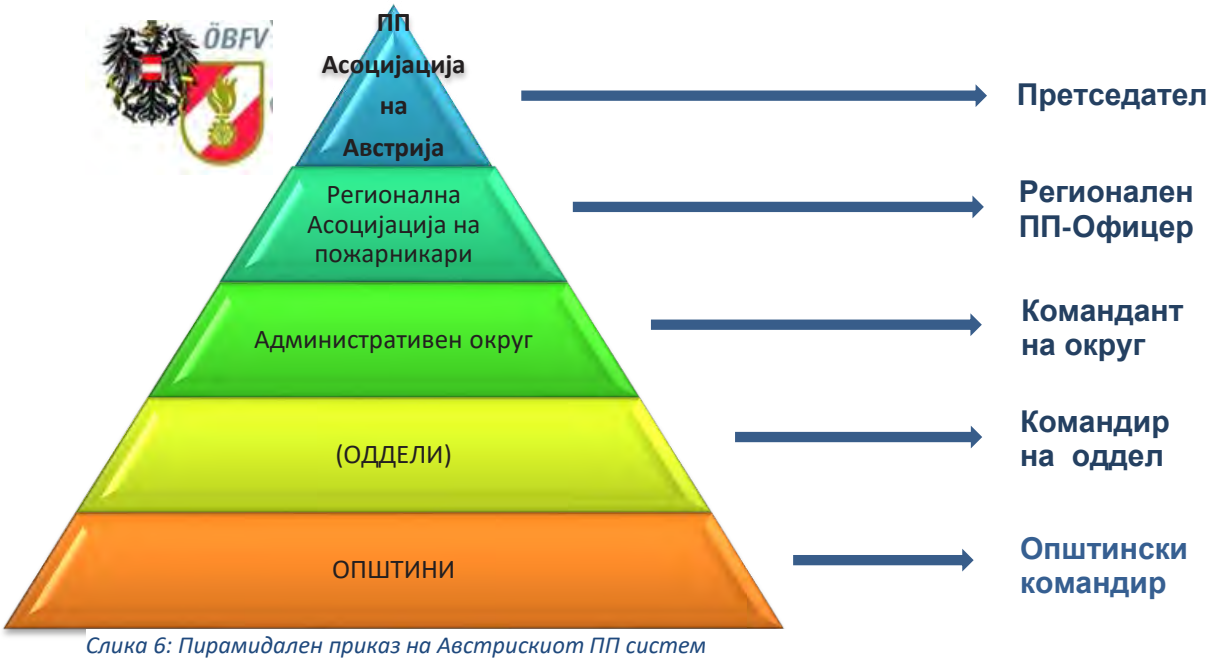
Слика 4: Структура на австрискиот национален систем при настанување на катастрофи и кризи

Одговор при катастрофи на ниво на провинција/област/општина

Слика 5: Нивоа на управување со кризи провинција/област/општина

Пирамидален приказ на противпожарниот сервис во Република Австрија

Слика 6: Пирамидален приказ на Австрискиот ПП систем

Правна основа на противпожарните единици

Член 15 од уставнот:

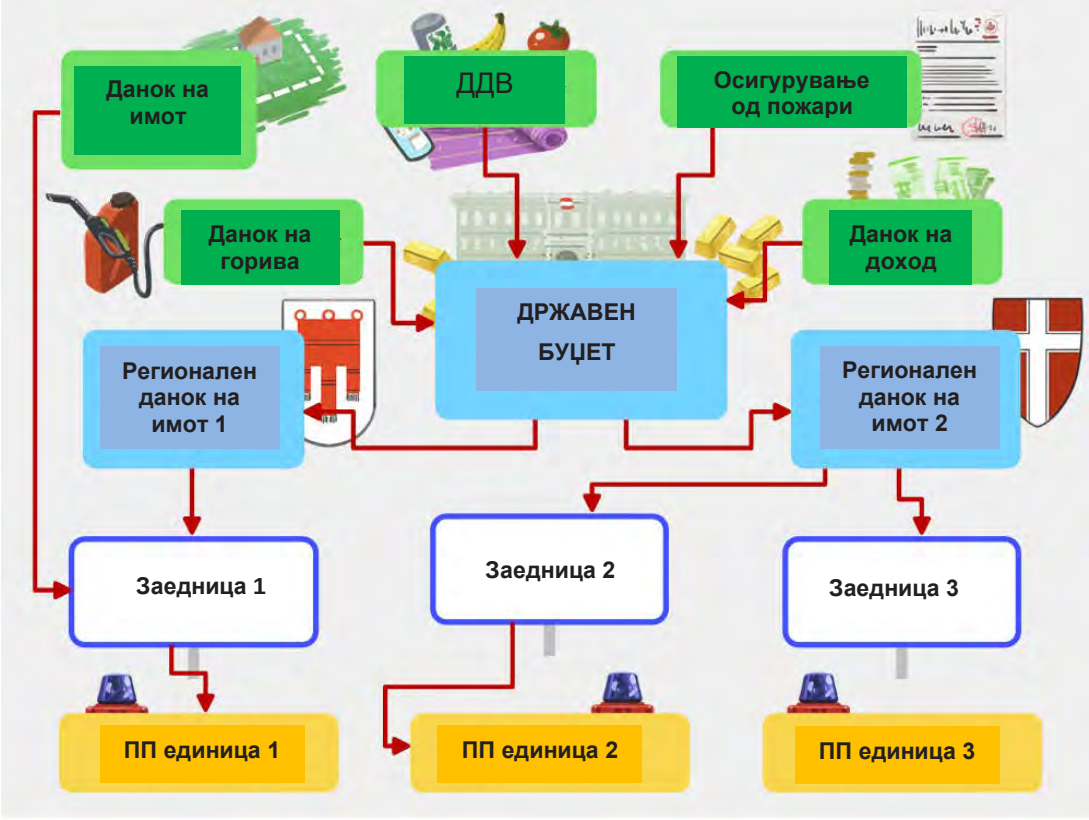
- Државна работа во законодавството и извршувањето

Член 118 од уставот

- Локалната противпожарна полиција како задача на заедницата во сопствената сфера на делување
- Закони за противпожарната полиција и противпожарната единици на федералните провинции (9 различни закони за пожарникарство)
- Статути (прописи на противпожарните единици на асоцијацијата на противпожарните единици на 9-те федерални провинции

Финансирање на противпожарните единици

- Општините се одговорни за финансирање на (локалната) противпожарна служба.
- Државните и противпожарните асоциации на 9-те провинции и нивните противпожарни единици („**Landesfeuerwehrverband**“) добиваат дел од финансиите од данокот за заштита на имоти и лица од пожари.
- Фондот за катастрофи на сојузната влада гарантира поддршка за набавка на опрема што се користи во случај на катастрофи.
- Повеќе од 50% од финансирањето на ДПД-ата се преку самофинансирање, најчесто од самите доброволни противпожарни единици, преку организирање настани, собирање донации и други активности.

Слика 7: Извори на финансирање на ПП - единиците

Како се финансираат доброволните противпожарни друштва

Слика 8: Извори на финансирање на ДПД во Република Австрија

Кој ги набавува ПП-возилата и ПП-опремата на друштвата?

Слика 9: Набавка на ПП-возила и опрема (општина/држава/ПП-Единица)

Итни спасувачки служби

■ **Општи спасувачки служби (локални и регионални)**

- **Австриски Црвен крст**
- **124 локални огранoци**
- **12 окружни огранoци**
- **11.200 волонтери**
- **Малтезер, Самарјани, Јоханитер**

■ **Специјални спасувачки служби**

- **Служба за спасување на планина**
- **49 локални единици**
- **1.624 волонтери**
- **Служба за спасување на вода**
- **Спасување во пештера**

Член 10 апс. + Член 15 апс. 1 од Уставот на Австрија: Е прашање на Федералната провинција во законодавството и спроведувањето

Член 118 од Уставот : локална здравствена полиција, пр. Службите за прва помош и спасување како задача на заедницата во сопствената сфера на делување

Правни аспекти за употреба на армијата при одговор при катастрофи

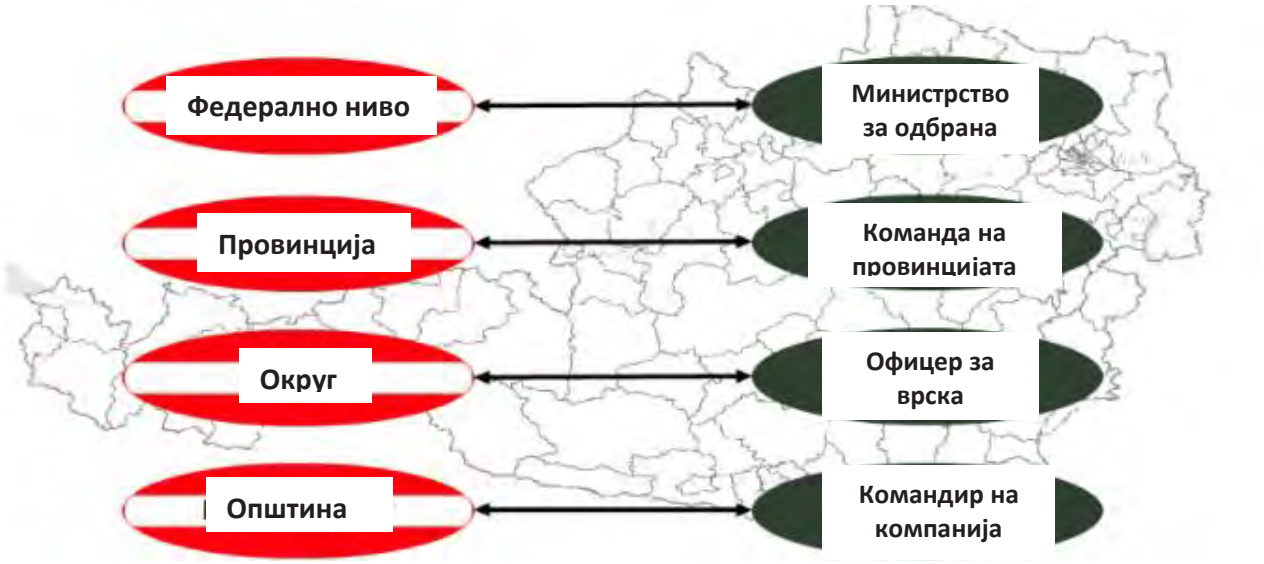

- Австриски устав (член 79а), дополнување на Уставот (KSE-BVG) за распоредување на војници и поединци од армијата во странство
- Австриски закон за одбрана (Член 2 став 1 потстав в.и г.)
- Австриска безбедносна стратегија 2013 година
- Клаузула за солидарност (член 222 од Договорот за функционирање на Европската унија)

Во Австрија помошта при катастрофи е суштински елемент и одговорност на армијата.

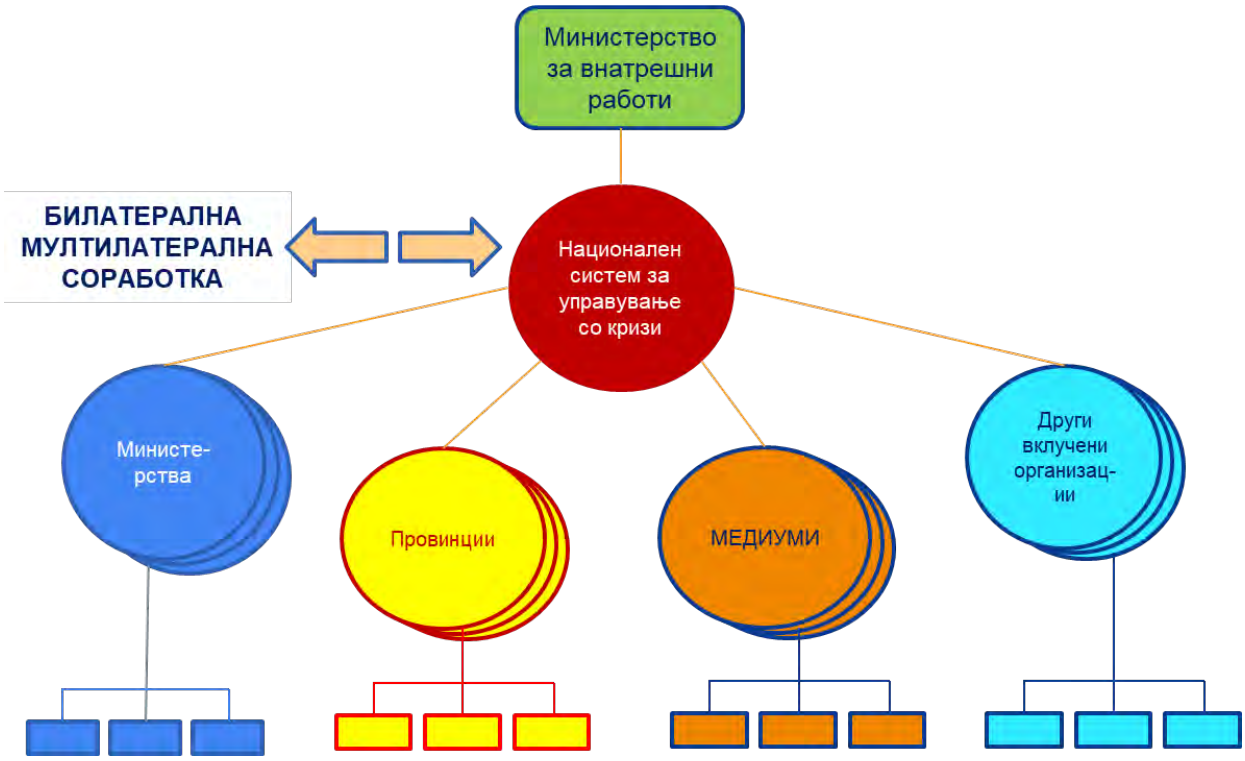
Слика 10: Вклучување на армијата при катастрофи

Цивилно-воена интеракција за време на вонредна состојба

Слика 11: Цивилно-армиски систем на комуникација и координација при вонредни ситуации

Структура на комуникација во австрискиот национален систем за одговор при катастрофи

Слика 12: Австриски национален систем за одговор при катастрофи

Национален центар за предупредување (Bundeswarnzentrale, EKC)

- Центри за предупредување на ниво на област/провинција
- Полицијата/Противпожарната служба/Службата за спасување
- Интегриран контролен центар (администрација, противпожарна служба, спасувачки служби)
- Работи 24/7 во годината
- Системи за рано предупредување, временски прогнози

Насоки и стандардни оперативни процедури (СОП)

- Упатство за правни и организациски принципи на Националното управување со катастрофи и кризи (MBP, 2013)
- Упатство за лидерство во управувањето со катастрофи (MBP, 2006 година)
- Упатство за инциденти со пожари (Heft 122, ÖBFV, 2016)
- Инструкции за операција при катастрофи на австрискиот Црвен крст (ÖRK, 2007)

Одземете

- Општа надлежност за катастрофи се сојузните покраини (Само кога се вклучени повеќе провинции – Министерството за внатрешни работи ги координира/поддржува).
- Супсидијарност – најниското ниво започнува да го решава настанот; 9 Оддела за помош при катастрофи
- Барање за помош од армијата: од градоначалник на најмалите општини до најголемите, началник на област, началник на провинција
- Доброволен систем на работа - противпожарни единици, Црвен крст, горско-планинско спасување, спасување во пештера итн. - 46% од австриското население е вклучено во доброволна работа (од 2019 година)
- Постојат упатства за операции при катастрофи

ПРОТИВПОЖАРЕН СЕРВИС ВО РЕПУБЛИКА АВСТРИЈА

Околу 2.000 општини

9 региони

99 административни области

Околу 9 милиони жители

Слика 13: Република Австрија – територијална организација

AUSTRIAN FIREBRIGADE ASSOCIATION

Headquarters

ÖBFV

- 9 регионални противпожарни асоцијации
- Приближно 4.800 противпожарни станици
- Приближно. 340.000 членови во противпожарната служба

Слика 14: Бројна состојба во австрискиот противпожарен сектор

Противпожарни станици во Република Австрија

Слика 15: Бројна состојба (ПП-станици/ ДПД станици/ПП-станици во компаниите/професионални ПП станици)

СТАТИСТИЧКИ ПОДАТОЦИ ЗА ПРОТИВПОЖАРНИОТ СЕКТОР ВО РЕПЕБЛИКА АВСТРИЈА

258.603 број на оперативни пожарникари

255.953 активни доброволни пожарникари

2.650 активни професионални пожарникари

30.391 млади пожарникари

57.710 пожарникари во резерва

4.472 доброволни противпожарни единици

6 професионални противпожарни бригади (Виена, Линц, Грац, Инсбрук, Салцбург, Клагенфурт)

313 противпожарни единици во компании (доброволни и професионални)

2 доброволни противпожарни единици на универзитети

ПРОТИВПОЖАРНИ ВОЗИЛА ВО ПРОТИВПОЖАРНИОТ СЕКТОР ВО РЕПУБИКА АВСТРИЈА

Доброволните противпожарни единици имаат околу:

16509 противпожарни возила и околу

323 противпожарни скали.

Шесте професионални противпожарни бригади во Република Австрија (Виена, Грац, Клагенфурт, Салцбург, Линц, Инсбрук) имаат приближно околу :

Виена **180** различни возила, **40** разни контејнери, **40** приколки

Грац околу **40** различни ПП возила

Линц околу **54 ра**возила

Клагенфурт **17** возила

Салцбург **20** возила

Инсбрук **28** возила

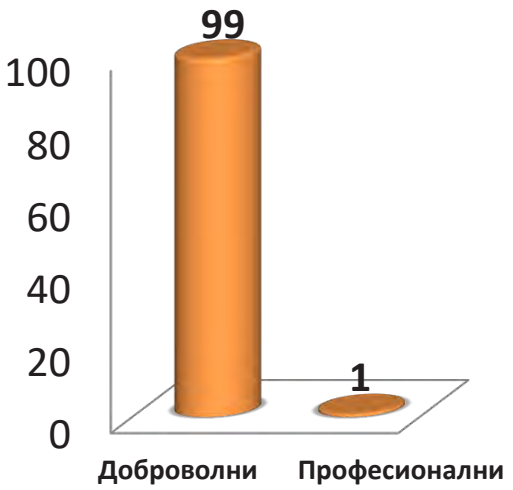

Слика 16: Противпожарно станица и пртотивпожарно навалмо возило во Република Австрија

Слика 17: Членство и полова структура во ПП секторот Процентуална застапеност

Слика 18: Процент на доброволни и професионални пожарникари во Република Австрија

Кои се предности на системот со 99% доброволни пожарникари?

- Членовите на друштвата не се вработени од страна на општините. Само опремата треба да ја набават општините

Нема финансиски трошок за ангажираниот персонал од страна на општините

Слика 19: Нема импликации врз општинскиот буџет

Правни аспекти и задачи

Уставот дефинира дека противпожарните единици се во надлежност на 9-те региони

- 9-те различни региони имаат сопствени закони кои ја регулираат противпожарната служба

6 Професионални противпожарни бригади

- **Грац**
- **Инсбрук**
- **Клагенфурт**
- **Линц**
- **Салцбург**
- **Виена**

(поголеми) градови со над 100.000 жители

Слика 20: Австрија има 6 професионални ПП Станици

Вообичаени секојдневни задачи на протипожарната служба се:

- Гаснење на пожари
- Превенција
- Инспекција (истрага)
- Противпожарна безбедност
- Технички интервенции
- Помош при настанување на катастрофи

Слика 21: Секојневни задачи и активности на ПП служба во Република Австрија

ДОБРОВОЛНИ ПРОТИВПОЖАРНИ ЕДИНИЦИ

- **Голем број на противпожарни станици**
- **Речиси неограничен број на членови**
- **Добро обучени и добро опремени**
- **Специјалисти од сите професии**
- **Сеопфатна достапност на сервисот**

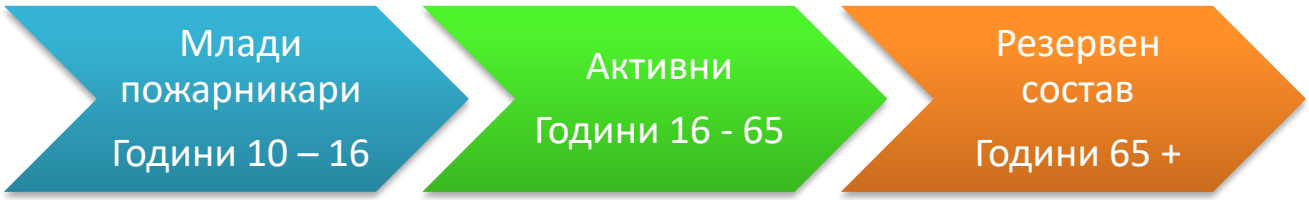
Слика 22: Доброволни единици во акција и на смотра

Членство во доброволните противпожарни единици

Кој може да се придружи?

- Секој кој ...
  - **ментално е способен**
  - **физички е способен**
  - **на возраст од 10 до 65 години**

…да ги исполнува сите поставени задачи од страна на командниот кадар

Слика 23: Членство во доброволниот противпожарен сектор

Како функционира австрискиот доброволен противпожарен систем?

Слика 24: Функционирање на доброволниот противпожарен сектор во Република Австрија

Како е структурирана една доброволна противпожарна станица?

Табела 1: Пример за поставеност на доброволна противпожарна станица

ФУНКЦИЈА	БАРАЊА
Командир	Избор + завршена обука за Противпожарен офицер
Заменик командир	Избор + завршена обука за Противпожарен офицер
Чувар - магацинер	Закажување + обука
Водач на вод	Закажување + обука
Водач на одред	Закажување + обука
Пожарникар	Закажување + обука
Специјалисти (ИТ, заштита од пожари, комуникации, млади,…)	Закажување + обука
Екипа (тим)	Обука

Како е решено со обуката и образованието на пожарникарите?

- Обука во рамките на Противпожарната единица
- Обука на ниво на област
- Обука во регионалната противпожарна академија

Што е со противпожарната опрема и од што зависи набавката?

Стандардната опрема зависи од…

- Регионален закон
- Бројот на жители
- Број на објекти (куќи, згради...)
- Специјална инфраструктура

Стандардот за безбедност е гарантиран насекаде

Финансирање на доброволниот протицпожарен систем…

- Општината (мора да ја финансира задолжителната опрема)
- Надомест на трошоците за работа (обично покриени од предизвикувачот на инцидентот)
- Данок за заштита од пожари (регионално ниво)
- Федерален фонд за управување со катастрофи (на државно ниво)
- Донации
- Настани

Можности за „кариера“ во рамките на доброволниот противпожарен систем

Можности за специјализирање…

- Хемиски, биолошки, радиолошки и нуклеарен одговор CBRN одговор, деконтаминација и откривање
- Нуркање
- Уредување
- Гасење шумски пожари со хелипотери
- Спасување на вода/ морско загадување
- Спасување од височини

Слика 25: Специјална обука и распоредување на специјални ПП единици

Капацитети на ДПД-ата за одговор при настанување на катастрофи

- Противпожарната служба има способност да реагира на големи инциденти и катастрофи
- Единиците се составени од противпожарни возила и опрема од различни противпожарни станици
- Во големите региони (на пр. Долна Австрија, Горна Австрија, Стирија) секоја област има пристап до единица за брз одговор при настанување на катастрофи од големи размери
- големина на компанија

Слика 26: Разни акции на доброволниот ПП систем

Меѓународна мрежа

- Учество во програми за размена на експерти
- Обезбедување група експерти за меѓународни мисии

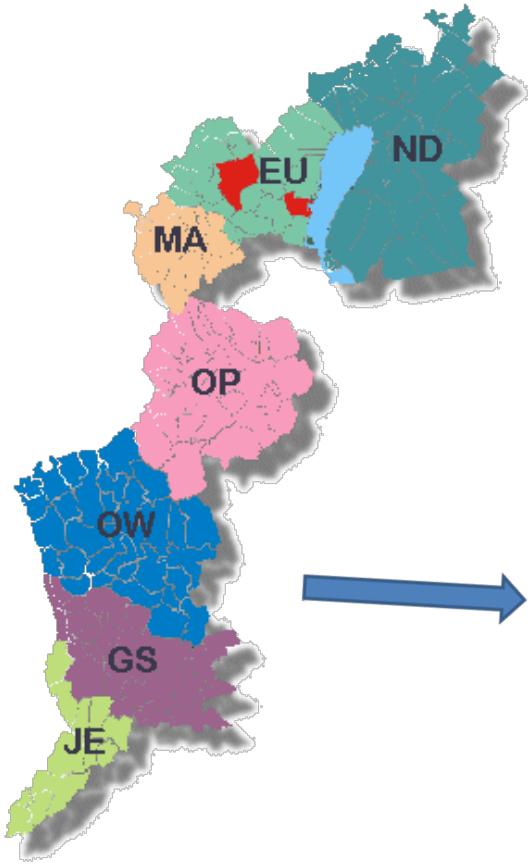
Слика 27: Учество во меѓународни мисии

Слика 28: Механизам за одговор при настанување на катастрофи во Република Австрија

Добра практика од ПП асоцијацијата од регионот Бургенленд и областа Оберварт

Противпожарни единици во Бургенленд

Слика 29: Регион Бергенленд со 7 области

Територија:	3.965,5 km^2
Население:	293.433
Области:	7
Општини:	171

Провинциски ПП единици на Бергенленд:

315	ДПД$^{-a}$ (+ 7 ПП единици во компаниите)
17.170	Пожарникари

ПП единици од областа Оберварт

84 ПП единици
3956 Пожарникари
11 секции - делови

Секција 1

8 ПП Единици
539 Пожарникари

ДОБРИ ПРАКТИКИ ОД РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

Слика 30:Дипл. Инж. Стјепан Ковачек

Роден е на 9 јануари 1977 година во Вараждин. По завршувањето на основното училиште во Лудбрег и стекнувањето звање „геотехничар“ на рударско-хемиското училиште во Вараждин, дипломирал компјутерски науки во 2000 година на Факултетот за организација и информатика во Вараждин, а дипломирал инженер за безбедност – насока противпожарна заштита“ во 2006 година. На факултетот за безбедност во Загреб, а моментално е апсолвент на магистерски студии по „меѓународни односи и дипломатија“ на Меѓународниот универзитет Либертас во Загреб. Живее со семејството во Свети Ѓурѓ.

Уште од раното детство му се раѓа љубовта кон пожарништвото, која до ден денес ја вградува во својата заедница и пошироко. Тој припаѓа на четвртата генерација доброволни пожарникари во неговото семејство, станувајќи член на ДВД Свети Ѓурѓ во 1993 година, вршејќи различни раководни позиции околу 20 години. Од 2001 година е командант на ВЗО Свети Ѓурѓ. Од 2016 година е член на ДВД Хрженица, најстарото селско ДВД во Хрватска. Тој смета дека неговото лично членство во Британската национална противпожарна асоцијација (BFSA) од 1998 година е особено вредно. Запознавањето со бројни колеги од професијата низ Европа резултираше со донации на околу 15 навални противпожарни возила и друга опрема за противпожарни организации во регионот и вредни меѓународни обуки во земјата и странство.

Во доброволната противпожарна служба ја заслужи највисоката титула „виш пожарникар, 1 класа“. Во 1999 година станал пожарникар судија, каде по значително искуство во судење на сите нивоа во земјата, во 2013 година учествува како судија на Светската противпожарна олимпијада во Франција. Како една од круните на неговата досегашна кариера ја посочува организацијата на 13-тата Противпожарна олимпијада (CTIF) во Вараждин во 2005 година, каде ја извршуваше функцијата заменик менаџер на целиот проект. Околу десет години ја извршуваше функцијата заменик-претседател на Советот на противпожарната младина на хрватската противпожарна заедница, односно претставник на Република Хрватска во Комитетот на младински лидери на пожарникари на Меѓународната асоцијација на противпожарни и спасувачки служби.

Од 2001 до 2016 година професионално работел во Противпожарното друштво на жупанието Вараждин, најпрвин како секретар, потоа како заменик началник на пожарникарската жупанија, додека од 2011 година ја извршува функцијата началник на жупанијата. Од 2001 година е активен координатор и предавач за едукација на противпожарен персонал, континуирано усовршувајќи ги своите вештини, стекнувајќи статус на меѓународен експерт за цивилна заштита на Европската Унија.

За својата досегашна работа доби вредни признанија и награди од хрватските и

противпожарните здруженија од 10 други земји, како и признание за унапредување и помош во развојот на општина Свети Ѓурѓ и општина Мартијанец. Тој е особено среќен што ја истакнува наградата за заслуги добиена во 2013 година од страна на Меѓународната асоцијација на противпожарни и спасувачки служби (CTIF).

Денес работи како консултант во областа на цивилната заштита и безбедност. Тој е директор на сопствената компанија i-KSO d.o.o. со седиште во Загреб, член на Управниот одбор на Групацијата Пожгај во Велико Буковац, како и претседател на Здружението за промоција на безбедност, екологија и здрав живот во Вараждин. Тој е иницијатор и главен уредник на националниот интернет портал за противпожарни и други служби за итни случаи „vatrogastvo.hr“.

Започнал да пишува за време на студиите, а неговото прво добро познато дело е неговата сеопфатна статија за гаснењето пожари во Република Хрватска, објавена во 1997 година во водечкиот американски магазин „National Fire & Rescue“. Повеќе од 100 стручни и информативни написи беа објавени од него во хрватското стручно списание „Ватрогасни вјесник“ и во списанија во САД и Велика Британија.

Во текот на својата кариера учествувал во создавањето на повеќе стручни акти и публикации на национално ниво, каде што вреди да се истакнат задачите на уредникот на „Прирачникот за обука на противпожарни подофицери и офицери“, коавтор на „Правила на противпожарната служба на Хрватската противпожарна служба“, и автор на пет монографии поврзани со работата на противпожарната и друга организација.

Неговите написи за Подравината од Лудбрек, а особено за активностите на одредени здруженија, беа објавени во Подравска зборник, општински гласници и други медиуми.

Историски преглед на противпожарната заштита во Република Хрватска

- Дубровник, 1272. Градскиот статут ги прави првите одредби со кои се регулира противпожарната заштитата (член 60).
- XVI век - Вараждин
- XVII. век - Самобор (чувари, вода, алат)
- 1768. Противпожарна регулација на монархијата (Марија Тереза) - регулирано превентивно, но недоволно дефинирана оператива
- 1863. Риека - прва професионална единица во Хрватска
- 1864 - Првата хрватска доброволна противпожарна бригада - Вараждин
- 1868 - Оточац
- 1869. - Лудбрег
- 1870 – Загреб

Слика 31: Парада на ДПД Дубровник 30-ме години од минатиот век

Основни податоци за Република Хрватска

- **Површина 56.594 km2 (копно) 87.661 km2 (копно и море)**
- **1244 острови (67 населени)**
- **Земјиште на крајбрежјето 1 777 км, на острови 4 058 км**
- **21 округи (регионална поделба)**
- **Население: 3 871 833 (податоци од попис од 2021)**
- **Главен град: Загреб 769 944 – жители**

Сили на противпожарниот систем на Република Хрватска

Според најновите податоци од месец март 2003, добиени од Хрватската противпожарна заедница во Република Хрватска има вкипно **124.497** членови на различни доброволни противпожарни организации, од млади, оперативни пожарникари и ветерани. Во составот на противпожарниот сектор има вкупно **4.705** противпожарни возила со просечна старост од **20,7** години.

Противпожарните единици се во состав на:

- **142 општински притивпожарни заедници**,
- **72 противпожарни заедници на градовите**,
- **25 противпожарни заедници во жупаните**
- **21 противпожарни заедници во градот Загреб**.

Податоци за противпожарните капацитети:

- **3,521 професионални пожарникари во ТППЕ и ДПД или** (**3.155 во ТППЕ и 366 во ДПД**)
- **31.621 оперативни членови во ДПД** (од кои околу **374 ДПД членови во компаниите**),

Во противпожарните организации членуваат:

- **28.209 оперативни пожарникари,**
- **42.350 други членови, помошни, резервни и ветерани (од кои 21.935 се други членови),**
- **25.512 млади членови**

Вкупно: 127.497 членови на противпожарни организации.

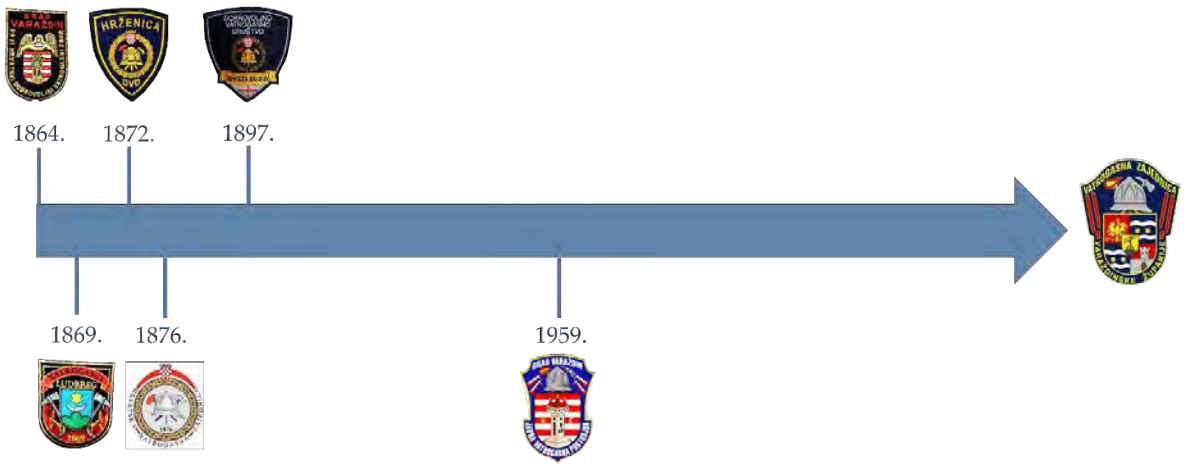
Противпожарни единици:

- **1.764 Доброволни противпожарни друштва**
- **76 Професионални единиции (ТППЕ)**
- **24 Професионални единици во компаниите**
- **33 Доброволни противпожарни друштва во компаниите**

- **4 Државни единици за брзи интервенции при големи катастрофи**
- **Специјално организирани противпожарни сили на армијата на РХ.**

Добра практика од ПП асоцијацијата на Вараждинска жупанија

Историски развој на пожарникарството во Варждинската жупанија

Слика 32: Историски развој на противпожарната заштита во вараждинската жупанија

Основни податоци за вараждинската жупанија:

- **Го опфаќа северозападниот дел на Република Хрватска, односно Подравинскиот појас**
- **159.487 жители (4,12% од вкупното население на Република Хрватска) живеат на 1.261км^2 (2,23% од вкупната површина на Република Хрватска) = трета најмала област во Република Хрватска (127 жители на 1км^2)**
- **една од најненаселените жупании во Република Хрватска**
- **6 града и 22 општини со 301 населено место**

Противпожарни единици во жупанијата:

- **1 територијална професионална противпожарна единица на град Вараждин (Оперативната должност на оваа единица е да ја покрива целата област на жупанијата)**
- **1 професионална противпожарна единица во компанијата (Вартекс Вараждин)**
- **112 територијални доброволни противпожарни единици (27 „централни“ и 85 „други“)**
- **4 доброволни противпожарни единици во компаниите**
- **1 испостава на Хрватски патишта доо Вараждин со 11 пожарникари**

Денес, противпожарните единици во Вараждинската жупанијаа поседуваат:

- **115 противпожарни објекти (ПП домови, магацини...)**
- **259 возила**
- **82 поморски возила,**
- **17 цистерни,**
- **106 комбиња,**
- **5 спасувачки возила од височини,**
- **14 специјални возила,**
- **11 командни возила,**
- **24 други возила,**
- **259 противпожарни пумпи од различни видови и намени,**
- **околу 30.000 метри цевки под притисок „Б“ и „Ц“,**
- **1.840 комплети заштитни противпожарни одела за приближување на пожари,**
- **295 изолациски уреди...**

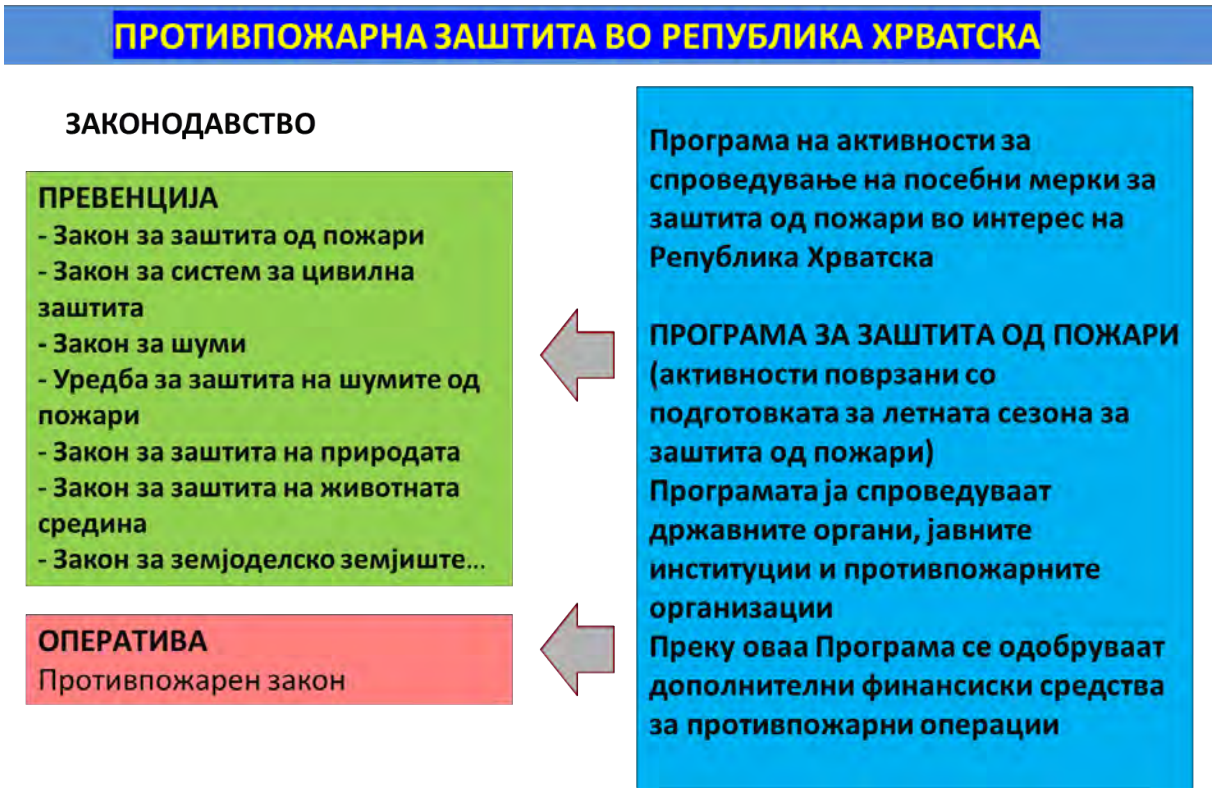
Организација на противпожарните единици во Република Хрватска

Противпожарната заштита во Републилика Хрватска е децентрализирано и сите противпожарни единици (професионални и доброволни) припаѓаат на градовите и општините. На врвот на противпожарната хиерархија се наоѓа главниот командант кој работи во склоп на Хрватската противпожарна заедница, која е државна организација и одговара директно пред Владата на Република Хрватска.

Слика 33: Систем на организирање на противпожарните единици во Република Хрватска

Организација на противпожарна заштита во Република Хрватска

Слика 34: Организација на системот на противпожарна заштита на Република Хрватска

Програма на активности за спроведувањето на посебните мерки за противпожарна заштита од интерес на Република Хрватска

Почетоците на Програмата за активности се од 1993 година, кога со новиот Закон за заштита од пожари беше предвидено дека „Владата на Република Хрватска на предлог на МВР донесува годишна програма за активности во спроведувањето на посебните мерки за противпожарна заштита од интерес на Република Хрватска“. Првата програма на активности беше пропишана во 1994 година.

- Програмата е основен извршен документ за координација и спроведување на годишните активности на министерствата, органите на државната управа, јавните установи, единиците на локалната и регионалната самоуправа, здруженијата на граѓани и другите организации и органи вклучени во спроведувањето на мерките за заштита од пожари.
- Програмата за активности е креирана врз основа на анализа на податоците од добиените извештаи за извршување на задачите во текот на претходните години и податоците за состојбата утврдена со инспекциски надзор, при што се наредува, наведува, поттикнува и организира дополнителни мерки и активности заради помагање на единиците на локалната и регионалната самоуправа во интензивирање на мерките за заштита од пожари во текот на 2023 година на целата територија на Република Хрватска.

- Програмата за активности беше дополнета со предлози за краткорочни мерки врз основа на заклучоците од завршната анализа на сезоната на пожари.
- Хрватската противпожарна заедница е одговорна за изготвување, повикување на процедурата за усвојување, извршување, координирање, следење, усогласување и насочување на сите активности поврзани со спроведувањето на оваа Програма.
- Противпожарната служба на Хрватската противпожарна заедница учествува во подготовката и спроведувањето на Програмата за активности, а противпожарните единици на жупаниите и градот Загреб, како и противпожарните единици на градовите, регионите (жупаниите или општините, подготвуваат и спроведуваат задачи од Програмата за активности.

ПРОТИВПОЖАРЕН СИСТЕМ

Противпожарниот систем е дел од системот за национална безбедност

Програмата за активности за 2023 година беше усвоена од Владата на Република Хрватска на почетокот на февруари 2023 година и ги додели наведените финансиски средства за подготовка и работа на копнените и воздушните противпожарни сили.
Оваа програма овозможува и дополнителни финансиски средства за операции за гаснење пожари.

Слика 35: Акции на хрватските пожарникари (доброволни и професионални)

ПЛАНИРАНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ВО 2023 ГОДИНА

- **5.282.500,00 евра за копнени сили**
- **16.669.746,00 евра за воздухопловството**

Во 2023 година, Програмата за активности ја спроведуваат повеќе од 56 државни органи и субјекти и сите градови и општини во Република Хрватска,

ФАЗИ НА ПРОГРАМАТА СО АКТИВНОСТИ

Слика 36: Фази на имплементација на програмата за активности

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРОТИВПОЖАРНАТА СЛУЖБА

Противпожарните единици ја извршуваат дејноста со користење на овластувањата утврдени во Законот за пожарникарство.

Како се основаат ДПД-ата и ТППЕ-ата во Република Хрватска

- Основач - ЕЛС (град или општина)
- Основа за основање - Проценка на ризик од пожари
- План за заштита од пожари
- Ги дефинира должностите на противпожарната служба
- Го дефинира полето на дејствување
- Структура и опрема дефинирани со прописи
- ... за основите на организацијата
- ... за минималната техничка опременост

Доброволно противпожарно друштво

- Основач град/општина
- Закон за пожарникарство / Закон за здруженија
- Спроведува противпожарни дејности спрема планот и програмата
- Може да запосли професионални пожарникари
- Услови за вршење на противпожарни активности
- Противпожарна единица
- Најмалку 10 обучени и опремени пожарникари
- Поседување на пропишана противпожарна опрема и материјално-технички средства
- Во согласност со планот на може да функционираат повеќе ДПД-а во една жупанија

Кој може да биде пожарникар?

- Полнолетно лице
- Медицински и психофизички способен (Медицина на труд)
- Професионално обучен
- Курс за пожарникарство (ДПД)
- Државно противпожарно училиште (професионалци / преквалификација)
- Опремен со лична заштитна опрема

Државно противпожарно училиште

- Преквалификација (Загреб и одделенијата во Риека, Осиек, Сплит)
- Програма 819 наставни часови (задолжителна настава)
- 13 предмети
- Завршниот испит
- околу 7 месеци обука

Како се врши оспособување на доброволен пожарникар?

- Програма за обука на млади за противпожарна заштита
- Програма за обука на пожарникари
- Програма за обука за стекнување на звање пожарникар
- Програма за обука за професијата противпожарен офицер
- Програма за обука за позицијата виш пожарникар офицер
- Програма за обука на млади пожарникари - 40 часа (20/20)
- Програма за обука на пожарникари - 74 часа (34/40)
- Програма за обука за звање пожарникар - 83 часа (43/84)
- Програма за обука за професијата противпожарен офицер часа (58/ 42)
- Испитна програма за звање виш противпожарен офицер – ВШС/ВСС

Кој ги спроведува обуките?

Државно противпожарно училиште

- преквалификација на професионални пожарникари
- Специјалистички програми
- Високи пожарникари офицери

Овластени противпожарни организации

- Сите основни професии во пожарникарството
- Специјалистички програми за обука

„Ако пожарникарот се потпира само на искуствата што ги стекнува при гаснење на пожари, тоа не мора да значи дека води кон негово унапредување. Стекнатите искуства не можат да го компензираат знаењето и разбирањето на она што реално се случува, така да тој нема да биде во можност да ги пренесе знаењата на другите колеги".

Устав на Република Хрватска (член 129а)

Член 129а [Сл. 113/00, чл. 69, 9 ноември 2000 година]

Единиците на локалната самоуправа извршуваат задачи од локален карактер кои директно ги задоволуваат потребите на граѓаните, особено задачите поврзани со уредување на населени места и домување, просторно и урбанистичко планирање, комунални дејности, згрижување деца, социјална заштита, примарна здравствена заштита, образование и основно образование, култура, физичка култура и спорт, техничка култура, заштита на потрошувачите, заштита и унапредување на природната средина, заштита од пожари и цивилна заштита.

Постоечката законска рамка за организација и работа на противпожарниот систем го регулира нормативниот, организациониот и функционалниот систем за противпожарна заштита

Чија е одговорноста?

- Државната власт и нејзините органи – сеопфатена одговорност
- Локална власт - организација, опрема, обука, имплементација
- Регионална власт - вмрежување, надградба на силите, унифицираност на опремата, средства за комуникација, планови и процедури за работа
- Население – сопствена безбедност

Професионалци или доброволци?

Доброволни пожарникари

- статусот на доброволниот пожарникар
- нивните должности на работното место
- недостаток на финансии
- мотивација, обука и квалификација на доброволните пожарникари

Професионалци

- Трошоци на системот
- Материјални права на вработените

Нема сомнеж – потребни се и едните и другите!

- Волонтерите го надополнуваат и поврзуваат системот.
- Тие се важен и незаменлив сегмент од системот за заштита и спасување.

Како да се обезбедат капацитетите на волонтерите?

Потребни се минимум 10 членови

- Лесно се активираат
- Членовите меѓусебно добро се познаваат

Димензионирање на силите на терен

- Неколку помали тимови полесно се поврзуваат во поголеми формации

Соработка на тимови
- Разбирање на задачата
- Унифицирани процедури
- Канали за комуникација
- Компатибилност и надградба на опремата
- Обука

Опрема
- Тимот мора да има висококвалитетна лична заштитна опрема
- Доволна и соодветна опрема за спроведување на спасувачките активности
- Средства за комуникација

Поддршка
- Потребни резерви на системот - број на ДПД-а
- Задоволување на потребите – соодветна опрема и обука
- Материјална поддршка - технички средства

Нематеријална поддршка

- Човечки ресурси
- Бенефиции

Навремено пристигнување на единиците на местото на инцидентот

- Во урбана средина 5'-10' минути
- До рурална средина > 15' минити

Навремено излегување од ПП станицата

- Доброволни единици - време на одговор од 5' до 10' минути по добиен повик (напуштање на ПП станицата)
- Професионални единици - време на одговор < 1' по добивање на повик (напуштање на ПП станицата)

Посебно внимание е насочено на организациската структура, човечките ресурси, како и кон нивната обука и системот на нивно активирање и мобилизирање.

„Противпожарството не е и не треба да биде фрагментиран и неврзан систем“.

Развиен противпожарен систем е оној, кој им овозможува на сите учесници во системот кохерентно и хармонично да ги извршуваат своите активности.

Резултатот на посветената и законска работа е добивање на пофункционален, поефикасен и поекономичен противпожарен систем.

ПРЕВЕНЦИЈА

Мај – месец на заштита од пожари

Сликае 37: Месец мај – месец за заштита од пожари (ПП натпревари, паради, промоција на материјали)

Пример за превентивни активности во Вараждинска жупанија

- дистрибуција на околу 25.000 летоци со пораки и упатства за начините за спречување пожари на отворени простори и во домаќинствата и 600 промотивни постери
- посета на повеќе од 5.000 домаќинства и речиси 100 компании,
- дистрибуција на околу 30.000 противпожарни календари со превентивни пораки,
- Преглед на хидранти во областа на Вараждинската жупанија...

Табела 2: Пример за проверка на хидрантска мрежа од вараждинската противпожарна заедница

Врста на извор за вода	Вкупно прегледани	Неисправни	% на неисправни
Надземни хидранти - надворешни	**1 458**	**112**	**7,68**
Sидни хидранти (објекти)	**177**	**-**	**-**
Подземни хидранти	**2 847**	**373**	**9,59**
Јавни бунари	**163**	**23**	**14,11**

Исто така, прегледани вкупно **4 650** извори на вода од сите видови

Во тесна соработката со образовните институции од жупанијата во процесот за едукација на најмладата популација, беа посетени 25 основни училишта и 18 градинки.

Средствата за јавна комуникација кои ја следат работата на противпожарните организации исто така играат голема улога во зајакнувањето на превентивната свест на населението. Затоа, интензивирањето на соработката меѓу Противпожарната служба на град Вараждин и сите медиуми кои работат во жупанијата е исклучително важно за промоција на безбедностните мерки.

Во овој дел треба да се издвои официјалната веб-страница на Вараждинската противпожарна заедница www.vzvz.hr, со цел да се обезбедат попрактични информации за членството и достапноста на разновидна документација (обрасци, упатства и сл.) - и покрај помалиот број објавени статии и информации, имаат просечно над 100 посети дневно.

Околу 30 противпожарни организации од жупанијата денес имаат свои веб-страници или блогови.

ПРОМОТИВНИ АКТИВНОСТИ НА ПРОТИВПОЖАРНИОТ СЕКТОР

Слика 38: Промотивни активности

Противпожарни натпревари

Натпреварите на противпожарните одделенија се посебен сегмент од работата на нашите организации, во кој покрај борбеноста на натпреварувачите и желбата за победа, посебен акцент е ставен на стекнувањето физичка подготвеност на пожарникарите, обуката за брзи и вешто ракување со комплексна опрема, дружење и размена на искуства, насочување на младите кон позитивни општествени вредности итн.

Слика 39: Противпожарни практични натпревари

Слика 40: Кампањи за анимирање на млади членови

Слика 41: Промотивни материјали: Боенки, распореди на часови...

СЕМЕЈНА ТРАДИЦИЈА

Семејната традиција има голема улога и е една од најважните алки во креирањето, развојот и упешното функционирање на противпожарниот систем во Република Хрватска

Слика 42: Стјепан и неговиот син како пионер

Слика 43: Синот на Стјепан како оперативен пожарникар

ДОБРИ ПРАКТИКИ ОД РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА

Слика 44: Марија Кунстељ

Противпожарни активности

Работни искуства

2000–2023 Директор за продажба: продажба и промоција на технички производи за широка потрошувачка, домаќинство, градежништво итн. и подготвување на условите за потпишување договори

Образование:

1994–2000 Универзитет во Љубљана, Економски факултет, маркетинг студија

Противпожарни активности и искуства:

секретар на доброволното противпожарно друштво Шинков Турн

1998–2000: секретар на Синдикатот на пожарникари Водице

2008–2016: Претседател на ДПД Шинков Турн

2008–2018: Претседател на комисијата за пожарникари жени од Љубљанскиот пожарен регион

2008–2018: Член на Комисијата за жени пожарникари во Противпожарната асоцијација на Словенија

2016 година – Член на Управен одбор во ДПД Шинков Турн - одговорна за проектите на ЕУ

2017 – Член на групата претседатели на евалуационите комисии на Противпожарната асоцијација на Словенија за завршни противпожарни испити

Во последните 20 години организира екскурзии, семинари, обуки или меѓународни натпревари за млади луѓе, жени пожарникари и младински ментори. Повеќе на www.pgdsinkovturn.si

ДПД Шинков Турн е првата противпожарна организација во централна Словенија која самостојно доби средства од ЕУ за работа со млади пожарникари, ментори, лидери и за инвестиции.

Историјат на доброволниот противпожарен сектор во Република Словенија

Доброволното пожарникарство има повеќе од 150 години традиција во Република Словенија. Населението активно се вклучува во работењето на противпожарните единици, со цел поефикасно и поефективно да се спречат и гаснат пожарите. Задачата на противпожарните единици е многу повеќе од само гаснење и спасување во случај на пожари.

Во нив луѓето најдоа социјална поддршка и солидарност, несебична помош во случај на настанување на било каква катастрофа. Преку противпожарните единици, членовите ја демонстрираат својата посветеност на словенечката нација и постоењето на висока солидарна свест и одговорност.

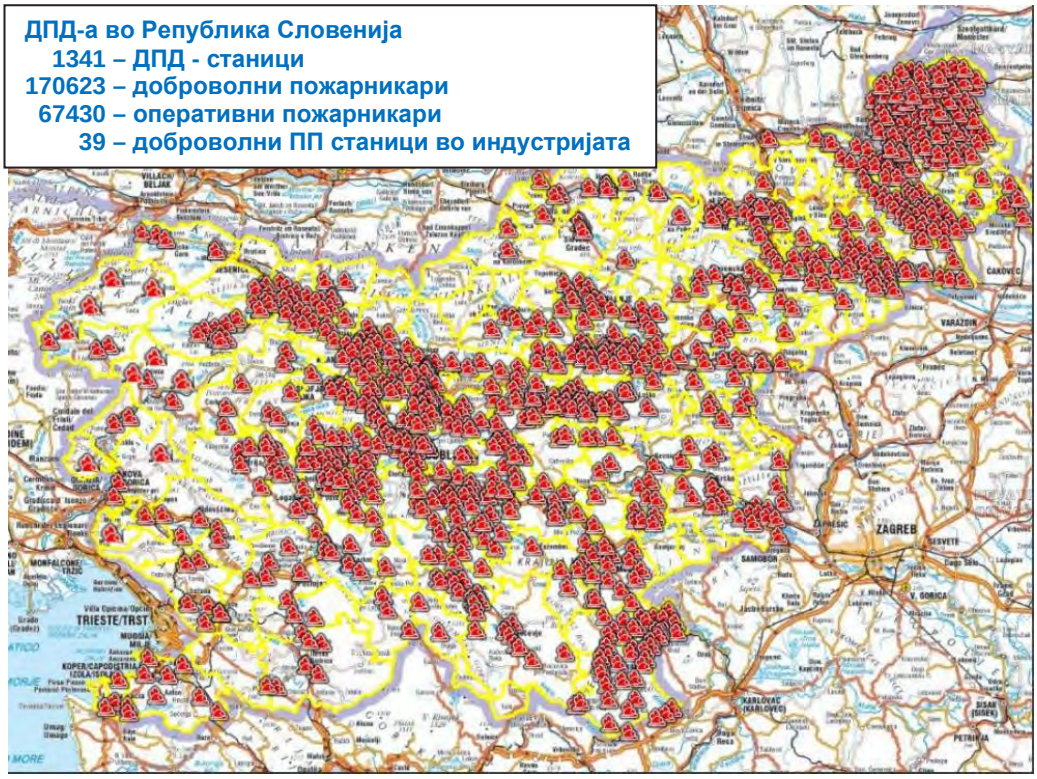
Денес на многу места токму противпожарните единици ги обединуваат и поврзуваат граѓаните во многубројните активности, особено во областа на противпожарната заштита, културните, спортските и другите области.

Противпожарната организација низ годините се разви во модерна, хуманитарна и непартиска организација. Противпожарната асоцијација на Словенија е независен, непрофитен, хуманитарен, неполитички и највисок облик на здружување на доброволни противпожарни друштва и нивните синдикати. Работи врз основа на Законот за општества и Законот за противпожарни единици.

Тоа е асоцијација на сите доброволни противпожарни единици, сите доброволни индустриски противпожарни единици и нивните противпожарни здруженија, кои се организирани на општинско, меѓуопштинско и регионално ниво. Противпожарната асоцијација на Словенија е основана во 1949 година во Љубљана, како наследник на сите претходни здруженија на противпожарни организации. Оттогаш ги извршува задачите како чадор на сите противпожарнни организации во Република Словенија, и е член на CTIF од 1992 година.

Информации за противпожарните единици во Република Словенија

Словенија има 20.273 км^2 и приближно 2.110.000 жители. Љубљана, главниот град, има приближно 300.000 жители, Марибор, вториот по големина град има приближно 110.000. Има 14 градови со приблжно од 10.000 до 50.000 жители, другите се помали. Постојат приближно 67.430 оперативни доброволни пожарникари во Република Словенија. Процентот на доброволни пожарникари по глава на жител е најголем во светот и изнесува околу 7% од целокупното население. Постојат приближно 1.340 доброволни противпожарни единици од различни димензии низ целата држава; некои се многу напредни, а некои само ја одржуваат традицијата на локалното општествено и социијално ниво. Густината на локацијата на доброволните противпожарни единици е најголема во североисточниот дел на земјата

Слика 45: Мапа на доброволни противпожарни станици во Република Словенија -1341

Приближно 100 противпожарни доброволни и професионални единици се категоризирани како индустриски. Има приближно околу 700 професионални пожарникари, кои работат во 14 професионални противпожарни бригади и речиси ист број на професионални пожарникари работат во индустриски противпожарни единици.

Слика 46: Мапа на професиналните противпожарни единици во Република Словенија

ПРОТИВПОЖАРНИ ВОЗИЛА ВО РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА

2440 Противпожарни возила во доброволниот ПП сектор (вклучувајќи ги и командните возила)
990 Транспорт: противпожарни комби + специјални ПП возила за врски итн.)
210 Противпожарни возила во професионалниот противпожарен сектор

Противпожарно законодавство во Република Словенија

Мојсеј ги примил Десетте заповеди приближно 1450 година пред нашата ера (п.н.е.)

Ова е закон според кој треба сите да живееме во мир, меѓусебно почитување и почитување на Бога. Тој е универзален Закон заснован на највисоки вредности, наменет за сите луѓе и за сите времиња.

Кодексот XII (дванаесет) претставува еден од првите записи на римското право. Објавен е на бакарни плочи во Римскиот форум во 449 п.н.е. и бил резултат на политичка борба меѓу патрицијте и плебејците.

Римското право важело само за римските граѓани, а не и за странци, жени, робови и деца. Затоа, морало да се развијат законски прописи и за другите жители на Римската империја. Правната наука почнала посетпено да се појавува.

Римското право последен пат било променето за време на владеењето на источниот римски император Јустинијан I (први) во 6 век од новата ера. Тој објави збирка закони наречена Кодекс на Јустинијан. Оваа објава станува основа за развојот на современото право, кое до ден денешен се применува во поголемиот

Противпожарен фонд

Мисијата на Комитетот за управување со противпожарениот фонд е внимателно, одговорно, разумно и ефикасно управување со даноците за пожари, со цел да се зголеми нивото на обуката и подобра опрема за државните и локалните сили за заштита, спасување, како и помош. во областа на заштитата од пожари и заштита од природни и други непогоди и спроведување на неопходни превентивни мерки за постигнување на поголема безбедност од пожари.

Средствата на противпожарниот фонд се строго наменски, наменети пред се за кофинансирање за набавка на противпожарна опрема, спроведување на обуки и работа на оперативните противпожарни единици од пошироко значење, кофинансирање на работењето и опремување на други противпожарни единици, кофинансирање за научно-истражувачки дејности на полето на противпожарна заштита, како и за едукација и превенција од пожари.

Комитет за управување со средствата на противпожарниот фонд

Со средствата за пожарникарски даноци располага Комитетот за управување со противпожарен фонд (во натамошниот текст: Комитет), назначен од Владата на Република Словенија. Во согласност со законот и националната програма за заштита од природни и други непогоди, комисијата го усвојува годишниот план за претстојната фискална година и изготвува извештај за искористеноста на

средствата за претходната година.

Комитетот го сочинуваат: два члена од претставници на доброволните пожарникари, двајца претставници од професионалниот противпожарен сектор и по еден член од областите на осигурување, истражување, училишни и деловни активности и претставник на Управата за заштита и спасување на Република Словенија.

Комитетот има две назначени комисии, и тоа Комисијата за развојна истражувачка дејност, која прелиминарно ги разгледува развојните истражувачки проекти во областа на превенција од пожари и Комисијата за опрема, која предлага набавка на соодветна противпожарна опрема за заштита и спасување за операција и обука. на оперативните противпожарни единици.

Стручно-техничките задачи за комисијата ги врши Управата за заштита и спасување.

Распределба на средствата од противпожарниот фонд

Средствата на противпожарниот фонд се поделени во согласност со закон и одлука на Владата на Република Словенија меѓу месните заедници и државата, за задачи од пошироко општествено значење, во сооднос 70% : 30%.

Најмалку 70 отсто од средствата собрани преку таксата за пожари се наменети исклучиво за кофинансирање на набавка на противпожарни возила и противпожарна опрема за заштита и спасување на противпожарните единици во месните заедници.

Критериумите врз основа на кои се пресметуваат даночните средства за пожари за секоја месна заедница се:

- 35% - број на професионални пожарникари
- 20% - бројот на жители во општината
- 15% - ризик поради природни и други непогоди
- 10% - големината на општината
- 10% - бројот на оперативни пожарникари
- 10% - број на пожарни и други интервенции во последните две години

На локално ниво, користењето на средствата за пожарникарски даноци го планира комисија назначена од градоначалникот. Комитетот го сочинуваат претставници на пожарникари, осигурителни компании и надлежни органи на локалната заедница.

Останатиот процент од средствата за пожарникарски даноци на државно ниво го планира Комитетот со Годишниот план за трошење на противпожарниот фонд.

Годишно се издвојуваат средства за набавка на опрема (здруженија, противпожарни возила, самостојни апарати за дишење, лична заштитна опрема, специјални програми за набавки и сл.), за финансирање на истражување и развој во областа на противпожарната заштита и за кофинансирањето на едукацијата и

обуката на оперативните пожарникари и за обезбедување инфраструктурни и други услови за обука во Едукативниот центар за заштита и спасување.

Статус на доброволен пожарникар

Доброволниот противпожарен сервис има статус на посебен јавен интерес за граѓаните и целокупното општество, од тој аспект секој граѓанин на Република Словенија може да издвои по 1% од персоналниот данок на доход и да го даде на противпожарниот сектор.

Повеќето локални самоуправи го покриваат работното време (враќање пари на работодавачот) за доброволните пожарникари кога се ангажирани на интервенција или обука.

Од 2023 година се донесе закон за ослободување на персоналениот данок на доброволните пожарникари.

Доброволните пожарникари имаат бенефите во просек од 5 – 20% кај повеќето комерцијални услуги кај компаниите и јавните претпријатија на локално и државно ниво.

Противпожарниот данок се плаќа од премијата за осигурување, врз основа на договор за осигурување за осигурување од пожари (премија за пожар).Сите даноци за пожари се собираат во противпожарниот фонд од кои:

- **50% ги распределува државата**
- **50% распределува општината**

„**Словенечкиот систем за заштита и спасување се базира на доброволните оперативни пожарникари и ќе ставиме поголем акцент на нив за време на мојот мандат**“.

Звонко Глажар,
новиот командант
на Здружението на пожарникари на Словенија

„**Помеѓу сите законски одредби најважна ми е хиерархија на управување, регулирани и добри односи во рамките на организацијата и помеѓу сите службениците, како и редовно известување за сработеното**“.

Саша, Претседател на ДПД Шинков Турн

Слика 47: Активности во насока на подобрување на условите за работа во ПП станиците

„Противпожарната служба не е само оперативна работа во справување со сите несреќи, повеќе од потребна е хармонија помеѓу сите пожарникари и сите реализирани активности во рамките на организацијата.“

Штефан, Шеф на ветераните во ДПД Шинков Турн

Координирање и соработка на доброволните и професионалните пожарникари

Слика 48: Соработка на двата Противпожарни сектори

Координирање и соработка на професионалните и доброволните противпожарни единици се воспоставува, покрај етичката димензија и со посебен договор.

Стандардизирани основни програми за обука на пожарникари на локално, регионално и национално ниво.

Специјалистички програми за обука - како што се апарати за дишење, гаснење урбани пожари (дишни апарати и примарна и секундарна претрага во објекти), опасни материи, техничко спасување...И двете програми се опишани во „правилата за противпожарна служба“.

Обука на млади пожарникари

Слика 49: Кадет пожарникар

Воспитување и правилници за обука на млади пожарникари. Тоа е дефинирано во Законот за противпожарна служба и во сите статути на противпожарните единици,

Противпожарните асоцијации на локално и регионално ниво и Противпожарната асоцијација на Словенија.

Здружување или вмрежување

Формално здружување: општина - регион - земја = **хиерархиска врска**

Словенската армија и полиција = **соработка помеѓу институциите**

Слика 50: Соработка, ПП сервис, полиција и армија

Единици и други организации кои учествуваат во системот за заштита и спасување: Црвен крст, Каритас, спасувачи во пештери, горско-планински спасувачи, кинолози, нуркачи, извидници

Слика 51: Заедничка интервенција на повеќе служби

Локални формални и неформални врски: општина, полиција, училиште, градинка, постари лица, ловци, хор, спортисти, црква, извидници

Неформално преку настани: забави, излети, противпожарни натпревари, меѓугенерациски состаноци

Електронски форми: Facebook, Istagram, www и други.

Донации од корпорации

Компании: Лидл, Петрол, Триглав, Меркатор...

Слика 52: Донација на доброволниот ПП-сервис од страна на општествено одговорна компанија

Видливост и застапеност – СЕГА!!!

Општо: секојдневно однесување, став, работа... на членови и функционери!

Слика 53: Објава на медиуми по настанат инцидент на ПП возило

Влијание врз кредибилитетот на противпожарната служба. Активностите треба редовно се објавуваат на ФБ, www, инстаграм... како интервенции, работа со млади луѓе, обуки, екскурзии, работни кампањи, отворени денови, прослави итн.

Планирана унифицирана графичка слика на сите канали за комуникација, вклучително и облека наменета за неформални прилики.

Слика 54: Канали за унифицирана комуникациска кампања

Победи и успеси на : пожарникарски олимпијади или национални и куп натпревари, низа успеси, може да биде и учество на национален натпревар на хорови.

Редовно и позитивно социјално вклучување: хор, хуманитарни концерти, случајна соработка со локални здруженија, Црвен крст, Каритас...

Слика 55: Редовен социјален ангажман на членовите на ДПД-ата

Редовно и позитивно социјално вклучување: соработка со организација, која бара од вас да учествувате на некој настан.

Неполитичко работење на здруженијата - достапност до сите!!!

На 5 декември 2012 година, големи поплави загрозија човечки животи во поширокото подрачје на Птуј. **„Многумина останаа без основните добра, надојдената вода однесе многу материјални добра, меѓудругото и дрвата складирани за зимата на повеќето од населението. Телефонскиот повик на еден господин од Горењска запали искра надеж кај еден од погодените селани: голем камион натоварен со огревно дрво им ги стопли прво срцата, а потоа и куќата,. Со среќен лик и полн со енергија, анонимниот донатор ни се довери дека е исклучително среќен што може да им помогне на другите кои имаат потреба. Го немаме неговото име и презиме, а за работата на неговото срце сведочат само неколку фотографии“**. Јанез Липоник, Марковци, Птуј

Превентивно-информативни кампањи

Редовна соработка со училиштата и градинките

Слика 56: Соработка со образовниот сектор, преку презентација на опрема и организирање на игри за децата

Слика 57: Делење на едукативен промотивен материјал за најмладите

Извештаите во локалните списанија

Пример: Каков е статусот на хидрантската мрежа?

Редовна годишна проверка на противпожарните апарати и прифатливи понуди за набавка на нови за сите локални жители

Слика 58: Редовна проверка на хидрантската мрежа

Противпожарни вежби на различни локации како:

- демонстрации на ризик од пожари
- видови и начини на гаснење
- искуствено учење

Слика 59: Демонстрација на пожар во кујна

Октомври е месец за заштита од пожари во Република Словенија.

Се организираат разни кампањи на сите нивоа како летоци, радио преноси, интервјуа, демонстрации на противпожарни вежби.

Слика 60: Противпожарни вежби

Слика 61: Отворени денови за локалното население во ПП станиците

СОБИРАЊЕ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

- Собирање, прочистување, дистрибуција на вода: транспорт на вода со противпожарни цистерни, изнајмување противпожарно возило со возач
- Услуга за служење на пијалаци на противпожарни настани.
- Изнајмување и работење со сопствен или изнајмен недвижен имот
- Техничко испитување и анализа: тестирање, сервисирање и поправка на противпожарни апарати и испитување на хидрантски мрежи, врз основа на добиеното овластување
- Изнајмување и издавање под закуп на други производи за општа употреба: изнајмување на противпожарни маси и клупи и противпожарна опрема
- Чистење на патишта и друго чистење; >> отстранување на препреките на патот кои го попречуваат или спречуваат протокот на сообраќај
- Заштита и спасување во случај на пожари и несреќи; >> обезбедување заштита од пожари во согласност со прописите

Слика 62: Разни начини на прибирање на финансиски средства

Организирање и спроведување на противпожарни и спортски натпревари

Слика 63: Противпожарен натпревар

Организирање на други настани за собирање на финансиски средства

Слика 64: Организирање на разни настани за собирање на финансиски средства

Кампањи за донации при настанување на големи инциденти

Слика 65: Организирање на инцидентни донаторски кампањи при настанување на колеми катастрофи

Општествена одговорност на компании: Донација од 1,5 милиони евра од страна на сопственикот на Меркатор

Boscarol gasilcem nakazal skoraj milijon in pol evrov

AVTOR L.T.

Слика 66: Пример за филантропија: Донација од 1,5 милиони евра од страна на сопственикот на МЕРКАТОР

Организирање игри на среќа, фестивали и забави

Слика 67: Организирање на разни настани за прибирање на финансии (концерти, фестивали забави, игри на среќа)

Традиционално печатење и делење на клендари на граѓаните за собирање на финансиски средства на доброволните противпожарни друштва. Оваа кампања секогаш носи добри резултати, кои се многу значајни во успешното функционирањето на доброволните противпожарни друштва

Слика 68: Печатење и делење на календари

Секој што плаќа персонален данок во Словенија може да донира до 1% од својот персонален данок на противпожарната служба.

Мислење на еден оперативен пожарникар

„Противпожарната единица може да биде наградена од разни извори, но не дај Боже некој пожарникар да го платат за својата работа (да, и јас сум пожарникар волонтер), бидејќи тоа ќе биде причината што ќе ги извади на површина (исто така) најлошите особини на луѓето“.

„Оставете ги доброволните пожарникари на мир“, вели друг доброволен пожарникар: „Постои голема причина што нема финансиска награда за завршената работа, тоа е најбесценетото, најубавото и највозвишеното што човек може да до доживее, а тоа е исполнување на душата и загревањето на срцето“. Јас сум доброволен пожарникар, парите би ми биле од голема помош. Но, те молам, никогаш повеќе немој да ми го спомнеш тоа“.

Мотивациски кампањи и анимирање на нови членови

Редовна и квалитетна работа со млади на возраст од 6-16 години

Слика 69: Перманентна работа со децата и младите

Ви пишувам затоа што би сакала дополнително да го пофалам вашиот млад пожарникар Жан (12). **„Една недела пред празникот тој и син ми Јака (10) беа заедно на велосипед во шумата. Мојот син падна, удри со глава, изгуби свест на неколку секунди. Жан се однесуваше со него многу професионално и го донесе дома. Веднаш ми се јави и мене. За толку младо момче сите бевме изненадени што така се справи со ситуацијата. Ве молам пофалете го пред сите и Секоја чест за вас пожарникарите што го научивте и обучивте толку добро да се справува и во најтешките и најсложените ситуации!!“**

Шпела Сечник

Семејна традиција: родителите, баби и дедовци веќе се членови во доброволни противпожарни друштва.

17. člani gasilske družine JEZERNIK

Слика 70: Семејна традиција

Традиционални социјални собири или настани, социјални (меѓугенерациски) собири

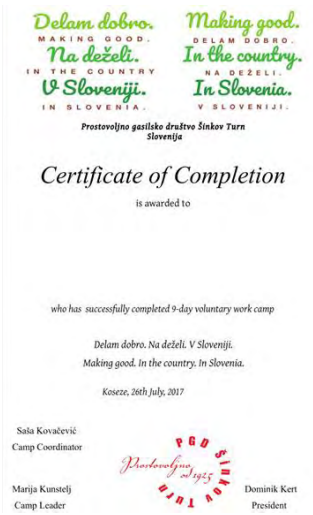

Слика 71: Организирање на социјални собири

Учество во меѓународни проекти за млади луѓе (ЕУ) или национални настани и противпожарен хепенинг

Слика 72: Учество во меѓународни проекти

Натпреварувачки успеси како што се националните и олимписките противпожарни шампиони организирани од CTIF

Слика 73: Учество на Противпожарни олимпијади организирано од страна на CTIF

Потребна е континуирана и добра „медиумска“ поддршка за работата на доброволните противпожарни друштва, која е ќе биде предизвикана од редовна работа на истите, а не само кога се во прашање разни интервенции.

Добри примери за одговорност и посветеност на членовите на ДПД-ата

Сведочење на сосед на ПП станица на ДПД:

- Секогаш ја средувате вашата противпожарната станица.
- Вашите млади пожарникари многупати му помагаа на локалното население.
- Ни беше мило за вашата покана за работниот противпожарен камп.
- Секогаш нешто се случува во вашата станица.
- Градината во близина на противпожарната станица секогаш е добро одржувана

Слика 74: Одговорност на членовите на ДПД-ата

Соучениците на син ми често зборуваат за противпожарната единица и одговорноста и посветеностаа која ја имаат нејзините членови во однос на .

МАКЕДОНСКИ ДОБРОВОЛЕН ПРОТИВПОЖАРЕН СЕКТОР

Општи податоци за Република Северна Македонија

Население: **1.836.713 (попис 2021)**
Површина: вкупна површина: **25.713 км²**
водена површина: **477 км²**
земјена површина: **24.856 км²**
Граници вкупно: **766 км**
соседни земји: **Албанија 151 км; Бугарија 148 км; Грција 246км; Србија 221 км.**
Главен град Скопје: **467.257 жители**

РЕЗУЛТАТИ ОД АНАЛИЗАТА НА ДОБРОВОЛНИОТ СЕКТОР

Резултатите од истражувањето кое го спроведе ДПД Свети Николе покажаа, дека на територијата на Република Северна Македонија активни се само 15 доброволни противпожарни друштва. До оваа бројка се стигна по темелното истражување на достапните бази на податоци на Централен Регистар (ЦР) на РСМ https://www.crm.com.mk/, каде се регистрирани и запишани сите здруженија на граѓани и фондации, како и преку достапната дата база на Управата за јавни приходи (УЈП) http://www.ujp.gov.mk/ на РСМ, каде се регистрира финансиската активност на друштвата. Во базите на податоци на ЦР на РСМ се идентификуваа регистрирани 91 ДПД-а во РСМ, од кои 34 активни друштва, 52 неактивни и 5 избришани од евиденција на ЦР, додека во базата на податоци на УЈП на РСМ се евидентирани 48 активни друштва.

Во мапираните 15 друштва, според матичната книга на евиденција се регистрирани 1726 членови, од кои 861 се активни и 865 пасивни, во проценти соодносот е 50% : 50%. Од активните 861 член, млади се 93 или 11%, додека 9% се припаднички на понежниот пол или 78 членови. Активните ДПД-а имаат 178 оперативни доброволни пожарникари или 21% од активното членство 861, кои настапуваат на интервенции. Друштвата имаат издадено 253 сертификати за доброволен пожарникар, од кои 174 или 69% се издадени интерно, од самите ДПД-а, остатокот од 79 или 31% се од надлежните институции (ДЗС и РППС), регистрирани и сертифицирани образовни институции и меѓународни противпожарни асоцијации и тренинг центри. Во 6 од ДПД-ата има 18-лен команден кадар, а во 3 друштва има сертифицирано 5 противпожарни инструктори. Доброволните пожарникари немаат животно осигурување, единствено ДПД Дојран ги има осигурено, преку ЕЛС Дојран.

Друштвата за календарската 2020 година имаат настапено на 274 интервенции од разен карактер и тоа: 9 урбани пожари или 3,3%, шумски пожари 123 или 44,9%, 4 поплави или 1,5%, 1 земјотрес или 0,4%, 33 разни технички интервенции или 12% и 104 интервенции за глобалната пандемија со КОВИД-19 или 38%. Во 93% или 255 од интервенциите биле од локален карактер, меѓу општински се 17 или 6,2% и по 0,4% или на по една интервенција друштвата настапиле регионално и интернационално (земјотресот во Албанија – ДПД Бајрам Мифтари Чаир). Од 15 друштва 11 активно земаат партиципација во интервенциите.

Во принцип 6 ДПД-а располагаат со повеќе од 95% од ПП опремата. Од 15 мапирани активни доброволни противпожарни друштва само 6 располагаат со 19 противпожарни возила, од кои 5 се навални, со просечна носивост на танк од 2000 литри, 4 се танкови– пратечки ПП возила со капацитет на танк во просек од 5750 литри и 1 е техничко возило со танк од 4000 литри и прашок за пенило од 200 килограми, друштвата располагаат и со 4 транспортни возила, од кои 3 се комби возила и еден автобус Санос, исто така поседуваат 2 теренско-командни возила и 2 четирициклi за настапување на шумски пожари

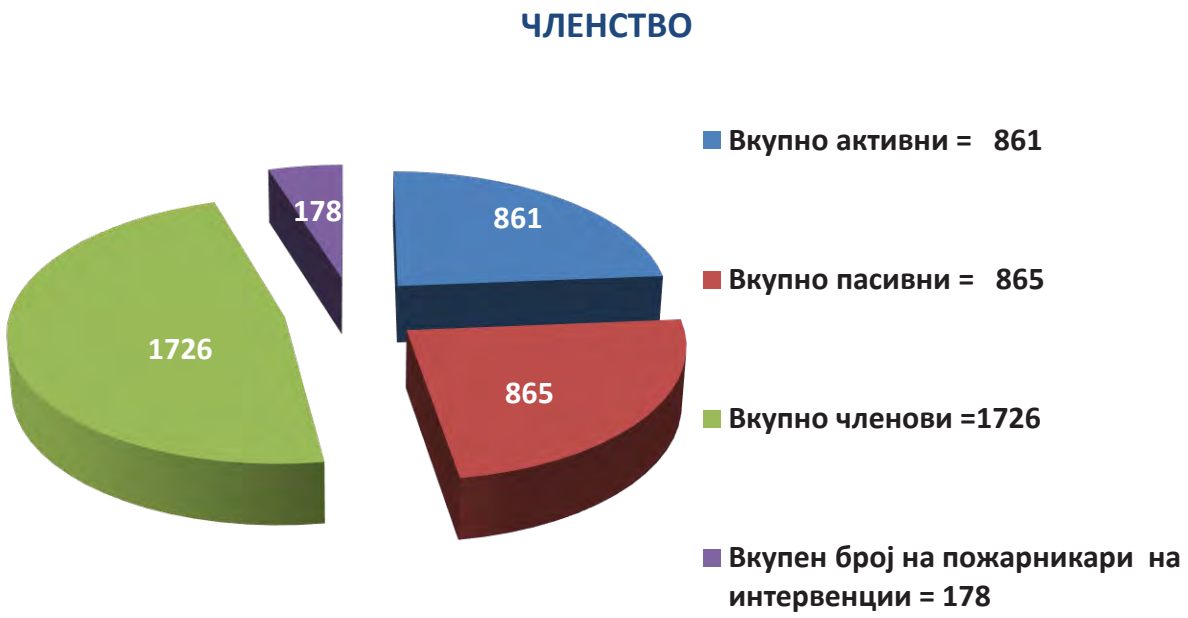
.

Од евидентираните 861 активен член на ДПД-ата во РСМ, на 18 предвидени основни ПП обуки, 19,4% или просечно по 167 од сениорите доброволни пожарникари и 0,5% или просечно по 4,5 членови од младите пожарникари присуствувале на теоретската настава, додека на практичните обуки сениорите учествувале со 18,6% или 160 членови, кај младите пожарникари останува истиот процент од 0,5% или 4,5 членови по обука. Единствената специјалистичка ПП обука за **дишни апарати (BA-breathing apparatus)** од предвидените 18 вида ја имаат добиено само 2 члена

или 0,23% од вкупниот број 861 активни членови на ДПД-ата . Двајцата членови се претставници од ДПД Свети Николе и специјалистичката обука ја имаат добиено во Велика Британија, поточно во обучниот центар Бабкок во Бристол (**Bristol Babcock ltd UK**).
Во делот на организацијата, сите 15 ДПД-а , врз основа на своите Статути ги имаат оформено клучните органи, тела (Собрание, Управен одбор и Надзорен одбор). Недостасува стручното тело (Старешинство) кај 10 ДПД-а, за пишување планови и програми за работа и спроведување на обуки и командување со инциденти. Во Просек УО-ата бројат по 5 членови и истите се состануваат 7 пати на годишно ниво, НО во просек е составен од 3 члена со 2 состаноци годишно ниво, Старешинството кај 4 ДПД-а во просек се состанува 1-наш квартално и составено од 3 члена. Собранието на ДПД-ата е составено од сите конституети и се одржува просечно по 1 седница годишно.

Во државата има 34 територијални противпожарни единици (ТППЕ), кои имаат вкупно имаат 284 возила, од најразличен вид – оние што гаснат пожар, цистерни за вода и возила за превезување на пожарникарите и опремата. Просечната старост е 27 години.

ЧЛЕНСТВО, ВОЗРАСНА, ПОЛОВА СТРУКТУРА, ОСИГУРУВАЊЕ, ФИНАНСИРАЊЕ И СОРАБОТКА

Слика 75: Членнство во доброволниот противпожарен сектор во државата

*Изразена процентуално и во апсолутни бројки

*Изразена процентуално и во апсолутни бројки

Слика 76: Возрасна и родова застапеност во доброволниот противпожарен сектор

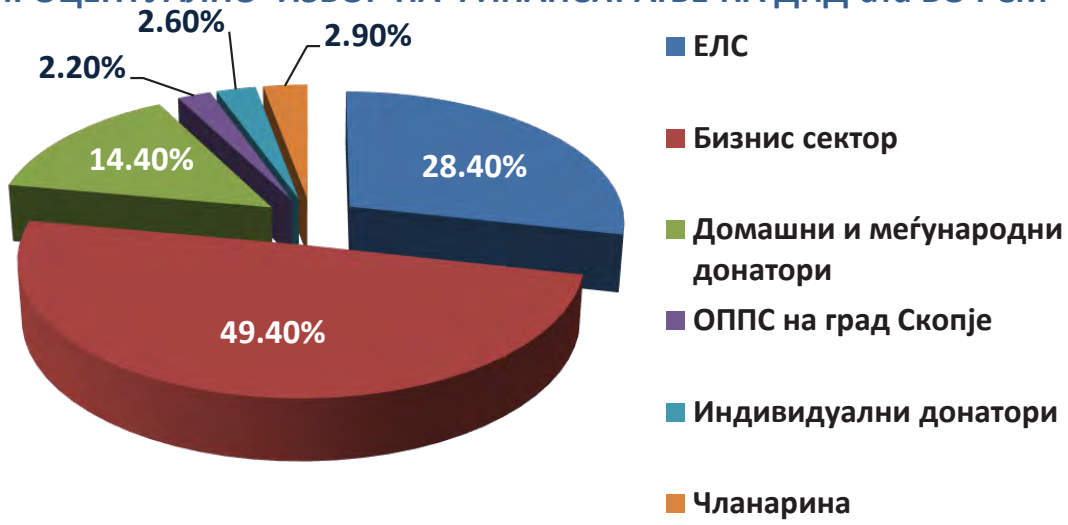

ОСИГУРУВАЊЕ НА ДОБРОВОЛНИ ПОЖАРНИКАРИ

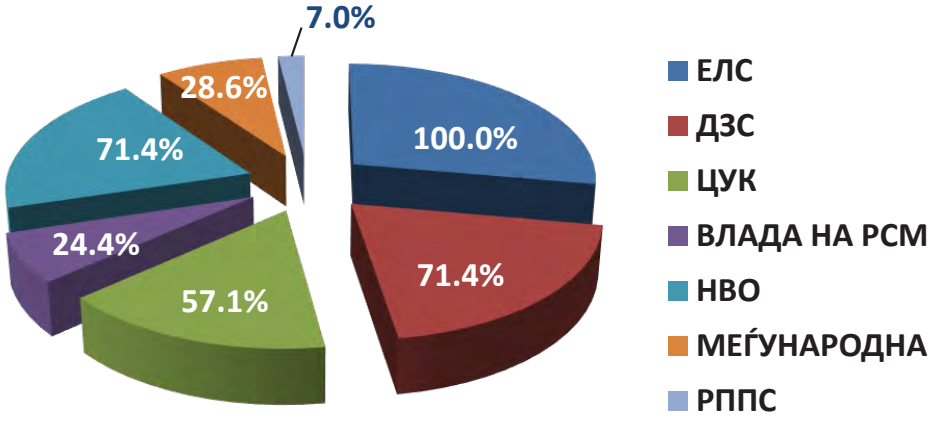
Слика 78: Осигурување на доброволните пожарникари

ПРОЦЕНТУАЛНО ИЗВОР НА ФИНАНСИРАЊЕ НА ДПД-ата ВО РСМ

Слика 79: Извори на финасирање на ДПД-ата во државата

ПРОЦЕНТУАЛНО СОРАБОТКА НА ДПД-ата СО ДРЖАВНИ ЧИНИТЕЛИ (ДЗС,ЦУК) ВЛАДА НА РСМ, ЕЛС, НВО, МЕЃУНАРОДНА и РППС

Слика 80: Соработка со разни чинители

Слика 81: Согласност за формирање на Мрежа на ДПД-а

Законски одредби за финансирање на ДПД-ата во Р.С. Македонија

Актуелно законски решение Службен весник на РМ, бр. од 168 од 21.11.2017 година

III. ДОБРОВОЛНИ ПРОТИВПОЖАРНИ ЗДРУЖЕНИЈА

Член 21

(1) Заради организирано учество на граѓаните во заштитата од пожари и други непогоди, во согласност со закон и други прописи, во општините можат да се формираат доброволни противпожарни друштва, кои претставуваат дел од единствениот систем на заштита од пожари.

(2) Друштвата од ставот (1) на овој член, можат да се здружуваат во општински противпожарни сојузи и во Противпожарниот сојуз на Република Македонија.

(3) Општините, градот Скопје односно општините во градот Скопје во согласност со закон, обезбедуваат простор и финансиски средства за тековна активност на доброволните противпожарни друштва и општинскиот противпожарен сојуз на своето подрачје.

VI. ФИНАНСИРАЊЕ

Член 49

(1) Средствата за финансирање на противпожарните единици и организацијата на гаснењето на пожарите се обезбедуваат од:
- Буџетот на Република Македонија;
- буџетот на општината и буџетот на градот Скопје;
- 12% од наплатените премии за осигурување на имот од пожар;
- 2% од наплатените премии за осигурување на моторните возила (Каско) и осигурување од одговорност од употреба на моторните возила;
- средствата од наплатени парични казни за сторени прекршоци од областа на заштитата од пожари и експлозии;
- доброволни прилози и други средства од осигурителните друштва, фондации, правни и физички лица, наменети за унапредување на заштитата од пожари и
- приходи од сопствени извори за извршени услуги согласно со членот 5 став (2) на овој закон.

(2) Средствата од ставот 1 алинеја 3 на овој член се приход на Дирекцијата и се уплатуваат еднаш месечно.
(3) Средствата кои се обезбедуваат согласно со ставот (1) алинеја 4 на овој член, се приход на буџетот на општината и се уплатуваат еднаш месечно.
(4) Средствата од ставот (1) алинеа 5, 6 и 7 на овој член се приход на буџетот на општината.

Член 51

(1) Средствата од членот 49 став (1) алинеи 2, 4, 5, 6 и 7 на овој закон, се наменети за:
- финансирање на тековните оперативни активности и набавка на противпожарна опрема на територијалните противпожарни единици од членот 5 ставови (3) и (4) на овој закон;
- учество во финансирање на противпожарната единица која го покрива нејзиното подрачје, а која согласно со одредбите на овој закон не формира противпожарна единица, во висина сразмерно на бројот на жителите на таа општина;
- финансирање на програмски активности на доброволните противпожарни друштва и нивните здруженија на подрачјето на општината и
- финансирање на ангажманот и потребите на сезонските пожарникари, доброволните пожарникари и граѓаните кои учествуваат во акции на гаснење на пожар, согласно со одредбите на овој закон.

Член 52

(1) Противпожарниот сојуз на Република Македонија се финансира од средствата од членот 49 став (1) алинеја 3 на овој закон кои се приход на Дирекцијата, во висина од 10%, согласно со годишната програма на активности која ја одобрува Дирекцијата.
(2) Противпожарниот сојуз на Република Македонија е должен да издвои најмалку 60% од финансиските средства од ставот (1) на овој член за финансирање на работата на противпожарните сојузи на општините и за опремување на доброволните противпожарни друштва и доброволните противпожарни единици.

(3) Противпожарниот сојуз на Република Македонија средствата од ставот (2) на овој член ги уплатува на сметка на противпожарните сојузи на општините најдоцна седум дена од пристигнатата уплата на неговата сметка, во процент сразмерно на бројот на противпожарните сојузи на општините.

КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА НА ПП СИСТЕМИ

Табела 3: Членство во доброволниот противпожарен сервис (број на друштва, членство, оперативни пожарникари)

Р.Б.	ДРЖАВА	ДОБРОВОЛЕН ПРОТИВПОЖАРЕН СЕРВИС					
		Број на население	Број на доброволни противпожарни друштва	Број на членови на ДПД-а	Број на ОПЕРАТИВНИ доброволни пожарникари	Процент на членови на ДПД во однос на вкупното население	Процент на ОПЕРАТИВНИ пожарникари во ДПД во однос на вкупното население
1.	Република Австрија	8.966.860	4.503	338.056	255.953	3,77%	2,85%
2.	Република Словенија	2.119.366	1.341	170.623	67.430	8,05%	3.18%
3.	Република Хрватска	3.871.833	1.764	127.497	31.621	3,30%	0,82%
4.	Република Македонија	1.836.713	15	1.726	178	0,10%	0,01%

Во табелата се претставени компаративни податоци за бројот на активни ДПД-а, ленството во организациите и бројот на оперативни пожарникари за секоја од анализарините држави од земјите на ЕУ/ИПА (Република Австрија, Република Словенија, Република Хрварска) и податоци за актуелната состојба во доброволниот противпожарен сектор во нашата држава, при што може да се констатира дека се јавува огромна дискрепанца по сите анализирани параметри, почнувајќи од малиот и тотално незадоволителен бројот на активни ДПД-а, нивниот број на членови, бројот на оперативни пожарникари кои настапуваат на сите видови на инциденти, однос на бројот на населението во земјата се катастрофални и изнусува само 0,01%, додека во земјите од ЕУ/ИПА изнесуваат од 0,82% во Хрватска, 2,85% во Австрија и 3,18% во Словенија. Во однос на бројот на населението што членува во доброволниот противпожарен сектор, највпечатлив е податокот за Република Словенија кој изнесува 8,05% од бројот на населението и е број еден во светски рамки, во Република Австрија и Република Австрија, исто така процентот е еден од најголемите во европски и светски рамки и изнесува 3,77% и 3,30%, додека процентот кај нас е 0,10% и е еден од најмиалите во Европа.

Табела 4: Вкупно пожарникари (процент според вкупното население)

Р.Б.	ДРЖАВА	ВКУПНО ОПЕРАТИВНИ ПОЖАРНИКАРИ				
		Број на население	Број на професионални пожарникари	Број на ОПЕРАТИВНИ доброволни пожарникари	Вкупен број на пожарникари	Процент на вкупен број на оперативни пожарникари во однос на вкупното население
1.	Република Австрија	8.966.860	2.650	255.953	258.603	2,89%
2.	Република Словенија	2.119.366	860	67.430	68.290	3,22%
3.	Република Хрватска	3.871.833	3.521	31.621	35.142	0,91%
4.	Република Македонија	1.836.713	903	178	1.081	0,06%

Табелата ги содржи податоците за вкупниот број на доброволни и професионални пожарникари, при што од истата може да се види, дека во земјите од ЕУ/ИПА процентот во однос на вкупното население изнесува од 0,91% или 35.142 пожарникари во Хрватска, 2,89% или 258,603 пожарникари во Австрија и 3,22% или 68.290 пожарникари во Словенија, додека во нашата земја тој процен е само 0,06% или 1.081 пожарникар. Истиот е далеку од потребниот број на пожарникари за ефикасна и ефективна заштита од пожари, останатите елементарни непогоди и сообраќајни несреќи на населението и природата.

Табела 5: Број на противпожарни станици

Р.Б.	ДРЖАВА	ПРОТИВПОЖАРНИ СТАНИЦИ				
		Професионални ПП станици	Доброволни противпожарни станици	Број на Професионални станици во компаниите	Број на Доброволни станици во компаниите	Вкупен број на ПП СТАНИЦИ
1.	Република Австрија	6	4503	0	314	4823
2.	Република Словенија	15	1341	12	14	1382
3.	Република Хрватска	76	1764	21	26	1887
4.	Република Македонија	34	7	6	0	47

Во табелата се изразени податоци за бројот на противпожарни станици во професионалниот и доброволниот противпожарен сектор. Во однос на големината и бројот на населението нашата држава е приближна со Република Словенија, при што може да се види дека постои енормна разлика во бројот на ПП станици. Во Словенија вкупниот број на ПП станици е 1382 или 15 професионални, 1341 доброволни ПП станици, во индустријата има 21 професионална ПП станица и 26 доброволни ПП станици, додека во Република Северна Македонија имаме вкупно 43 противпожарни станици од кои 34 се професионални ПП станици, 6 ПП станици се во индустрискиот сектор и постојат само 7 доброволни ПП станици. Компаративно овој податок е застражувачки и загрижувачки во поглед на податоците од земената земја за компарација Република Словенија.

Табела 6: Број на Противпожарни возила

Р.Б.	ДРЖАВА	ПРОТИВПОЖАРНИ ВОЗИЛА			
		Професионални единици возила	Доброволни противпожарни единици возила	Вкупен број на ПП ВОЗИЛА	Процент на ПП возила по глава на жител
1.	Република Австрија	339	16832	17171	0,19%
2.	Република Словенија	210	3440	3650	0,17%
3.	Република Хрватска	455	3940	4395	0,11%
4.	Република Македонија	284	19	303	0,01%

Во табелата се содржани податоци за бројот на противпожарни возила со кои располагаат најнапредните противпожарни системи од земјите на ЕУ/ИПА, каде во преден план се става акцент на доброволното пожарникарство и состојбата на

возниот парк во нашата држава во двата ПП сектори, при што само во нашиот случај, заради тешката состојбата во која се наоѓа доброволниот ПП сектор во изминатите 35 години, се гледа дека професионалниот сектор располага со повеќе ПП возила или 284 кои се 93,5% од вкупниот број од 303 ПП возила, додека на доброволниот сектор отпаѓаат само 6,5% или 19 ПП возила или во процент на бројот на жители тој изнесува 0,01% возило по глава жител, додека бројот на ПП возила во најразвиетите земји од ЕУ/ИПА е обратно пропорционален, каде што во Република Австрија доброволниот противпожарен сектор располага со 98% од вкупниот број од 17171 ПП возило, во Република Словенија процентот со кој располагаат ДПД-ата е 93,90% или вкупно 3650 ПП возила и во Република Хрватска процентот на ПП возила во доброволниот сектор изнесува 88,70% или 3940 возила По глава на жител во Република Австрија е 0,19%, во Република Словенија е 0,17% и во Република Хрватска е 0,11%. Исто како и во претходните табели евидентна е енорманата дискрепанца во однос на состојбата со вкупниот број на противпожарни возила со кој располагаат професионалните и доброволните противпожарни станици.

ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ ОД КОНФЕРЕНЦИЈАТА ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ

ЗАКЛУЧОЦИ:

- Недоволен број на активни и функционални ДПД-а во РСМ, кои се неопходни и потребни за надополнување на дефицитарниот противпожарен и спасувачки сектор во државата со професионални пожарникари.
- Релативно ниско ниво на соработка и запоставеност на повеќето од друштвата од страна на надлежните локални и државни институции, кои законски се обврзани Законот за пожарникарство (Сл.Весник бр.168/2017), да дадат поддршка на истите во делот на финансиите, простор за работа, опремување со материјално-технички средства и лично-заштитна опрема, како и обезбедување на основни и напредни ПП обуки. Од таа причина организациите се приморани самостојно од секој аспект да се снаоѓаат, за да можат непречено и континуирано да реализираат, барем мал дел од годишните планови и програми за работа. Оттука, произлегува, дека опстојувањето на друштвата, во ваква констелација е директно поврзано со менаџерските способности на раководните структури, како и од „посветеноста и расположението“ на надлежните локални и државни институции.
- Непостоење на соработка и координација помеѓу активните ДПД-а, за поуспешно застапување пред државни чинители Владата на РСМ, ДЗС и ЦУК, кои се надлежни за секторот на противпожарната заштита и спасување. Причина за ваквата состојба е долгогодишното нефункционирање на државната институција Републичкиот противпожарен сојуз (РППС), кој според Закон за пожарникарство треба да ја координира и унапредува соработката со погоре споменатите државни чинители, како и да даде финансиска, организациска, логистичка и материјално техничка поддршка на ДПД-ата во РСМ, која за жал во изминатите 30 години не ја понуди на друштвата или само парцијално на еден мал дел „погодни“ друштва им излегуваше во пресрет.

- Постои голема дискрепанца во родовата и возрасна застапеност во доброволниот противпожарен сектор.
- Малиот и недоволен број на активни доброволни пожарникари кои настапуваат заеднички на сите видови на интервенции со професионалните пожарникари од ТППЕ-ата во државата, кои исто така се судираат со недостаток од персонал.
- Генерално доброволните пожарникари најчесто настапуваат на пожари на отворен простор (шумски пожари).
- Доброволните пожарникари немаат животно осигурување, кое исто така, како и повеќето работи поврзани со нормалното функционирање на друштвата е условена од добивањето на законската државна помош.
- Непостоење на стандардизирани процедури, планови и програми за обуки на доброволните пожарникари, кои треба да бидат изработени од страна на институциите надлежна за развојот на доброволниот ПП сектор во РСМ. Како резултат на оваа состојба е малиот број на сертифицирани доброволни пожарникари, чии сертификати во најголем процент се издадени интерно од самите ДПД-а, додека мал број имаат добиено сертификати, од сертифицирани образовни институции во РСМ, меѓународни асоцијации и тренинг центри.
- Слаба и недоволна опременост со ПП возила, истите се стари, амортизирани и некомпатибилни, кои ги поседуваат мал број на ДПД-а, впрочем како и 90% од ПП опрема (лично заштитна и материјално техничка). Поголемиот дел од ПП возилата и ПП опремата се резултат на донации од страна меѓународни противпожарни фондации и асоцијации, додека мал дел отпаѓа на преотстапени од страна на неколку ТППЕ-а во државата и Противпожарната бригада Скопје.

ПРЕПОРАКИ:

- Формирање на функционална мрежа на ДПД-а во РСМ.
- Зголемување на бројот на активни ДПД-а, преку координирани и перманентни иницијативи за реактивирање на пасивните и формирање на нови функционални и ефикасни друштва.
- Потребно е да се подобри соработката со сите надлежни локални и државни институции во државата (Влада на РСМ, ЕЛС, ДЗС, ЦУК, ТППЕ и ПП бригадата), како и со бизнис заедницата, невладиниот сектор и меѓународни противпожарни асоциации и фондации;
- Финансирање на друштвата врз основа на постоечкиот Закон за пожарникарство (Сл.Весник бр.168/2017) ЕЛС и ДЗС;
- Изработка и донесување на нов Закон за пожарникарство, комплементарен и компатибилен со најрзавиените земји од ЕУ,
- Зајакнување на капацитетите со човечки и материјално-технички ресурси;
- Формирање на обучен противпожарен центар;
- Изготвување на стандардизирани процедури и програми за обуки од страна на надлежните институции;
- Поголема родова застапеност во целокупниот сектор;
- Анимирање на млада популација во редовите на ДПД-ата во РСМ.

ПРЕДЛОЗИ ЗА НОВИ ЗАКОНСКИ РЕШЕНИЈА:

1. Зголемување на процентот за осигурување на имотите од пожари и каско осигурувањето на возилата.
2. Ослободување на данок при увоз на ПП возила.
3. Намалување или ослободување на давачките при регистрација на ПП возилата.
4. Увезените ПП Возила да се третираат како специјални при процесот на хомологација.
5. Плаќањето на електрична енергија за сите противпожарни станици доброволни и професинални да биде по тарифата „домаќиство“.
6. Опремување со возила и опрема на ДПД-ата , од надлежните државни институции и Агенцијата за управување со одземен имот.
7. Формирање на државен обучен противпожарен центар.
8. Донесување на правилник за унифицирани униформи за противпожарниот сектор.
9. Мотивација на доброволните пожарникари со добивање на одредени бенефите при плаќање на даноци, режиски трошоци и слично, во насока на омасовување на доброволниот противпожарен сектор.
10. Добивање на соодветна шифра на дејност (противпожарна-хуманитарна) во Централен Регистар на Република Северна Македонија.
11. Редовна проверка на психо-физичките способности на пожарникарите.
12. При вработување приоритет да имаат оперативните пожарникари од доброволните противпожарни друштва.

ЛИСТА СО КРАТЕНКИ

ДПД	Доброволно противпожарно друштво
ДЗС	Дирекција за спасување на Република Северна Македонија
ЦУК	Центар за управување со Кризи на Република Северна Македонија
РСМ	Република Северна Македонија
ЕЛС	Единица на локална самоуправа
РППС	Републички противпожарен сојуз
ОППС	Општински противпожарен сојуз
ТППЕ	Територијална противпожарна единица
ПП	Противпожарна/о/и
МВР	Министерство за внатрешни работи на РСМ
ЦР	Централен регистар на РСМ
УЈП	Управа за јавни приходи на РСМ
УО	Управен одбор
НО	Надзорен одбор
НВО	Невладини организации

ИНТЕРНЕТ ИЗВОРИ:

https://l.facebook.com/l.php?u=http%3A%2F%2Fvatrogastvo.hr%2Fohrid-dobrovoljno-vatrogastvo-sjeverne-makedonije-pred-prekretnicom%2F%3Ffbclid%3DIwAR1JDjD-LyXkXA3nwysMWS80u-AbCdq-Y6c9A_4Nmw0ADn84KunhvnEAjY8&h=AT0CXIKw8ivH_e1KUuTu0aRHF5aXVxzqkBpwLli9n0lbu3_WoLvWgu5jjakPMlKr80csbl63LmTQC6vNxXtE058rZlQUQV2fqU89tB9jeeLgUH6u40NTJd1qfs43_H9qcik

КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА:

- Австриска противпожарна асоцијација
- Регионална противпожарна асоцијација на Бургенленд - Австрија
- Хрватска противпожарна заедница
- Вараждинска противпожарна заедница - Република Хрватска
- Противпожарна асоцијација на Република Словенија
- Анализа на ДПД[a] во Република Северна македонија – ДПД Свети Николе

Оваа брошура е изработена со поддршка од проектот на Европската унија за „Техничка поддршка за подобрување на овозможувачката средина за граѓанските организации во Република Северна Македонија“, имплементиран од страна на Механизмот за граѓанска отпорност (Civil Resilience Mechanism – CRM).

Содржината на брошурата е единствена одговорност на Доброволното противпожарно друштво Свети Николе и не ги одразува ставовите на Механизмот за граѓанска отпорност (Civil Resilience Mechanism).

dpdsvetinikole@gmail.com

Цветан Димов бр. 14,
2220 Свети Николе

www.dpd.org.mk

ДОБРОВОЛНО
ПРОТИВПОЖАРНО
ДРУШТВО
СВЕТИ НИКОЛЕ